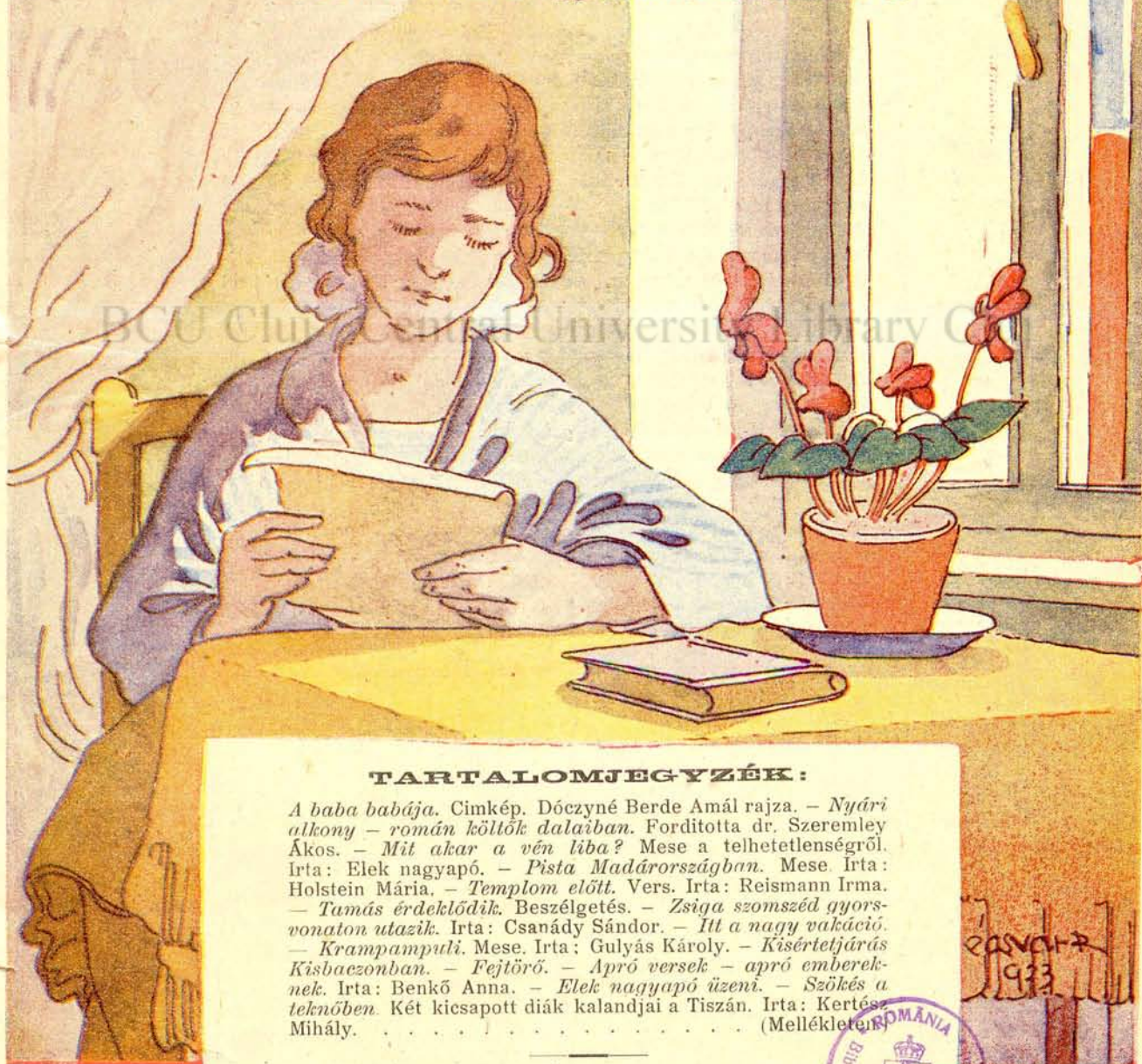

Cimkora

JÓGYERMEKEK KÉPES HETILAPJA
Főszerkesztő: BENEDEK ELEK.

TARTALOMJEGYZÉK:

A baba babája. Cimkép. Dóczyiné Berde Amál rajza. — *Nyári alkony* — román költők dalaiban. Fordította dr. Szeremley Ákos. — *Mit akar a vén liba?* Mese a telhetetlenségről. Irta: Elek nagyapó. — *Pista Madárországban.* Mese. Irta: Holstein Mária. — *Templom előtt.* Vers. Irta: Reismann Irma. — *Tamás érdeklődik.* Beszélgetés. — *Zsiga szomszéd gyorsvonaton utazik.* Irta: Csanády Sándor. — *Itt a nagy vakáció.* — *Krampampuli.* Mese. Irta: Gulyás Károly. — *Kisérteljárás Kisbaczonban.* — *Fejtörő.* — *Apró versek* — apró embereknek. Irta: Benkő Anna. — *Elek nagyapó üzeni.* — *Szökés a teknőben.* Két kicsapott diák kalandjai a Tiszán. Irta: Kertész Mihály. (Melléklet)

A Cimborát a Szabadsajtó könyvnyomda és lapkiadó részvénytársaság, Szatmár, adja ki. ○○○○○○○○○○

A Cimborát Kisbaczonban Benedek Elek nagyapó szerkeszti, leveleiteket, rejtvénymegfejtéseiteket az ő címére küldjétek. Elek nagyapó pontos címe: Batanii-mici (Kisbaczon), utolsó posta Batanii-Mare (Nagybaczon) Háromszék megye. ○○○

A Cimborát úgy rendelhetitek meg, ha levelező-lapot irtok Szatmárra, a Cimbora kiadóhivatalának, amelyben kértek a lap megindítását. Ugyanakkor postautalványon küldjétek be egy negyedévi előfizetési díjban 40 leut. ○○○○○○○○

A Cimborát csak az az előfizető kaphatja állandóan és pontosan, aki az előfizetési díjak pontos beküldéséről gondoskodik.

A Cimborából szívesen küldünk bárkinek és bárhová mutatványszámot. Aki még nem ismeri Elek nagyapó pompás gyermeklapját, kérjen tőlünk mutatványszámot és mi ingyen azonnal küldünk is. ○○○○○○○○○○○○○○○○○○

A Cimbora hetenként, vasárnap, husz oldal terjedelemben jelenik meg és benne minden olvasó megtalálja a maga olvasmányát. A Cimbora apró elemisták számára éppen úgy közli a maga meséit, verseit, humoros elbeszéléseit, mintahogy gondoskodik a nagyobb diákok és diák-leányok olvasnivalójáról is, akik részére regényeket, ismeretterjesztő cikkeket, komolyabb tárgyú elbeszéléseket közöl. ○○○○○○○○○○○○

A Cimborát szeressétek, olvassátok, terjesszétek!

A Cimbora előfizetési ára Románia területén negyedévre 40 leu, félévre 80 leu, egész évre 160 leu; Csehország területén negyedévre 10, félévre 20 és egész évre 40 csekkorona.

Cimbora

JÓ GYERMEKEK KÉPES HETILAPJA

Főszerkesztő: Benedek Elek

A BABA BABÁJA.

Dóczyné Berde Amál rajza.

Nyári alkony — román költők dalaiban.

— Magyarba átültette Dr. Szeremley Ákos. —

SZÉNAGYÜJTÉS UTÁN.

— Irta: Ștefan O. Iosif.*)

A széna már egy szálig fel van szedve,
Jőnek haza künről az emberek.
Ezüst könnyek, sziporkák, csillogások,
S egy halvány csillag a fejünk felett.

A völgyek sűrű párázatban állnak,
A falun szétterül a füstgomoly,
Az uton a végső szekér is elmegy,
Álmából fölrezen nyomán a por.

Hogy szállott le, mily tiszta észrevétlen
Mindent megejtő édes nyugalom...
A hold is a hegyek mögül kibukkan,
Megy őrsétára méla utakon.

ALKONYATKOR.

— Irta: Octavian Goga.**) —

Az ég menyasszonya kék kárpitjából
Képét a víztükörbe szötte be,
Gyűrű gyűrűt vált rajt' s édes varázstól
Vonaglik meg a mélyszin kebele,

Harmateseppek gyöngyözve szétterülnek
A földszőnyegnek bársonya felett,
Atyjuk, az ég, nekik alásztálta
Tiszta olajjal kenni testüket.

Csendes beszéd, igéző suttogás kel,
A víz a náddal mint ölelkezik,
Két fénybogár a sarju közt kigyultan
Szemérmesen fényüket felvetik.

Hallszik a tóka**), mit ütemre ver ten
Szorgos harkály a bükk kérgén kopog,
A nyáj a fűben elpihent, de zengőn
Még csendül egyet-egyét a kolomp.

*) St. O. Iosif Brassóban született, meghalt 1913-ban Bucarestben. Románra fordította Petőfi Sándor Apostolát és válogatott költeményeit. — O. Goga a Nagyszeben melletti Reșiuari községben született, Petőfi, Madách és Ady Endre magyar költők román fordítója, a közelebbi időben Románia volt kultuszminisztere. Most 43 éves és az Ady Endre költő özvegyétől megvásárolt birtokon, Csucsán él.

**) tóka = fakalapács, mely néhol faluhelyen a harangot helyettesíti.

Mit akar a vén liba?

— Mese a telhetetlenségről. —

Apró unokáinak meséli: ELEK NAGYAPÓ.

Itt sem volt, ott sem volt, de valahol mégis volt, — volt egyszer egy vén halász s annak felesége. Egy kicsi putriban laktak a tenger partján, s bizony nagy szegénységben éltek, mert hol akadt hal a hálóba, hol nem.

Hát egyszer mi történt? Az történt, gyerekek, hogy szörnyű nagy cápa akadt a hálóba s ahogy huzza, huzza a halász a hálót, megszólal a cápa:

— Jó halász, hagyd meg az életemet!
Nem vagyok én cápa, vagyok én elátkozott királyfi, ugyan mit érnél velem, ha kifognál? Ugy sem ennéd meg a husomat.

— Hát eredj Isten hírével, mondta a halász, a cápát eleresztette s üres tarisznyával tért haza.

— Már megint nem hozott kend halat? — támadt rá az asszony. — Mi lesz velünk? Éhen veszünk!

— Hiszen fogtam én halat, mondta a halász, de azt mondta, hogy ő nem hal, hanem elátkozott királyfi, s addig kért, hogy eleresztettem.

— No, ezt elég rosszul cselekedte kend. Ha még egyszer a hálójába kerül, ei ne eressze, amíg valami kívánságát nem teljesíti.

— Hát aztán mit kívánjak tőle?

— Mit? Azt, hogy e helyett a rozoga putri helyett építsen egy szép kőházat.

Hümmögött a halász, csóválta a fejét, gondolta magában: bolond libból bolond szél fuj, de mégis csak visszament a tenger partjára s belekiabált:

Itt vagy-e, itt vagy-e,
Elátkozott királyfi?
Hallod-e, hallod-e,
A tengerből szállj ki!

Abban a pillanatban nagyot csobbant, nagyot loccsant a tenger, kibukkant a hal s kérdi:

Nos, mit akarsz, vén halász?

Felelt ez:

A putrinál jobb a ház.
Feleségem kívánsága,
Putri helyett legyen háza.

Mondta a hal:

Eredj haza vén halász,
Meglesz reggelre a ház.

Bezzeg, hogy meg is lett reggelre a szép kőház: ebben ébredt fel a halász meg a felesége.

— No, lássa-e kend, mondta a vén asszony — csak kívánnunk kell s teljesül a kívánságunk. Egyszeribe menjen vissza kend s mondja meg a hálnak, hogy szép, szép a kőház, de még szebb a palota.

— Ó, asszony, ne helytelenkedjél. Elférünk itt, minek nekünk palota?

— Egy, kettő, szót se többet, induljon kend, förmedt rá a telhetetlen asszony.

Mit tehetett szegény halász, elment a tenger partjára s belekiáltott a tengerbe:

Itt vagy-e, itt vagy-e,
Elátkozott királyfi?
Hallod-e, hallod-e,
A tengerből szállj ki!

Egyszeribe nagyot csobbant, nagyot loccsant a tenger, a hal kibukkant s kérdezte:

Nos, mit akarsz, vén halász?

Felelt ez:

Kicsi nekünk az a ház.
Feleségem azt kívánja:
Legyen neki palotája.

Mondta a hal:

No csak eredj haza szépen,
Reggel a palota készen.

Hát csakugyan reggel palotában ébredtek fel, de mekkora palotában! Volt annak hetvenhét szobája, a szobákban aranylócák, aranyágyak, földig érő tükrök. Szinarany volt az ablaka, a garádicsa is. Inasok, szolgálók annyian voltak, hogy mind egymásba botoltak, sűrögtek, forogtak s a halászné előtt mélyen meghajoltak. Aztán volt a palotától nem messze rengeteg nagy pajta, a fedél is szinarany volt rajta, s tele volt ez aranszőrű paripákkal, lovász minden paripához, — éppen amikor belépett a halász s a halászné: akkor vakarták, kefélték arany vakaróval, aranykefével.

— No, lássa kend, ugy-e jó volt, hogy palotát kértem, mondta az asszony.

— Jó, jó, ennél többet már nem is kívánhatsz.

— Dehogynem, dehogynem! Hiszen szép, szép ez a palota, de még szebb volna, ha király lennék benne.

— Ó, asszony, asszony, mit gondoltál, tán megtévelyodtél, ijedezett a vén halász.

— Szót se többet! rikkantott az asszony. Tüstént induljon kend s mondja meg a hálnak: király akarok lenni, király, király, király!

Mit tehetett szegény halász, orra, füle lekonyult s elindult nagy búsan: hej, most a királyfi megharagszik bizonyosan! S hát csakugyan a tenger színe zavaros volt, piszkos volt, mintha az is haragudnék, s zúgott, morgott rettentően. De hiába zúgott, morgott, szegény halász jobban félt a feleségétől, mint a tengertől, jobban mint a királyfitól s belekiabált a tengerbe:

Itt vagy-e, itt vagy-e,
Elátkozott királyfi?
Hallod-e, hallod-e,
A tengerből szállj ki!

Nagyot csobbant, nagyot loccsant a tenger, a cápa kibukkant s kérdi:

Mi baj, mi baj, vén halász?
Tán nem elég nagy a ház?

Felelt a halász:

Jaj, dehogynem, baj sincs semmi, semmi,
Csak az asszony király akar lenni!

Mondta a hal:

Csak ennyi a kívánsága?
Legyen meg a királysága!

Hát, halljatok csudát, mire a halász hazaért, a palota megnagyobbodott, meg az udvar is, strázsák álltak a palota előtt, generálisok sétaáltak fel s alá az udvaron, szólt a katonabanda, masíroztak a katonák, jobbra, balra kanyarodtak, a halászné meg ott ült a legnagyobb teremben, szinarany trónszéken, köröskörül strázsák álltak, az inasok jöttek, mentek, szaladgáltak, s hercegek, grófok, bárók, nagy süvegű tótok, válogatott cigánylegények mind előtte hajladoztak.

Összezsapta kezét a vén halász, amikor ezt látta, szeme, szája maradt tátva, alig jött ki szó a torkán:

— Ó Jézusom, ó Krisztusom, nem látok jól bizonyosan, hát csakugyan király lett belőled?

— Király bizony, nem látja kend fejemen a koronát?

— Látom, látom, hogyne látnám. Most már tudom, hogy nem kívánsz többet.

— Mit? Dehogynem kívánok! Tüstént lóduljon kend a tenger partjára s mondja meg a cápának, tegyen meg pápának!

— Ó, ó, asszony, mit gondoltál? Hisz csak egy pápa van az egész viágon!

— Szót se többet, takarodjék, hogyha szereti a fejét. Bizony mondom, leüttetem, hogyha szót nem fogad nekem!

Még a hideg is kirázta szegény halászt, úgy megijedt, de mit tehetett, ment a tenger partjára, belekiáltott:

Itt vagy-e, itt vagy-e,
Elátkozott királyfi?
Hallod-e, hallod-e,
A tengerből szállj ki!

Hej, zúgott, morgott a tenger, csapkodott, aztán egyszerre csak felvetette magát a cápa, látszott rajta, hogy ő is haragszik, nemcsak a tenger. Rákiáltott a halászra:

No, mit akarsz, jer elébb,
A királyság sem elég!?

Felelt a halász:

Jaj, nem elég, nem elég,
Most pápaság kellene!

Csak pápaság? — kacagott a cápa.
Isten neki, nohát legyen pápa!

S lám, mire hazaért a halász, a palota mellett akkora templom volt, hogy a tornyai — volt vagy ezer! — majd az eget verték. S hát ott ül az asszony a trónján, osztja az áldást nagy kegyesen a népeknek, azok meg sorba csókolták a lábát, de még a halász, az is letérdelt, csókolt a felesége lábát s mondta közben:

— No, asszony, most már pápa is lettél, ennél több csakugyan nem lehetsz.

— Hiszen, majd meglátjuk, mondta az asszony.

Egész éjjel nem aludt, hánykolódott, forgolódott s mind azon törte fejét, vajjón mi lehetne még.

— Hopp! Megvan! — kiáltott fel jókor reggel — Isten lesz belőlem!

Felköltötte az urát s mondta neki, tüstént a tenger partjára szaladjon, a cápának békét addig ne hagyjon, míg Istenné nem teszi.

— Ó, asszony, asszony, reszketett a szegény halász, de úgy, hogy a foga is vacogott — mit gondoltál? Hiszen te megháborodtál!

— Egy, kettő, szót se többet! Indul vagy nem indul!?

No, elindult szegény halász, de míg a tenger partjára ért, kirázta a hideg hétszer, nem is hétszer: hetvenhétszer. Hát még mikor a tengert meglátta! Mert volt, ahogy volt eddig, de most a tenger úgy zugott, bugott, bőgött, hánykolódott, mintha el akarná nyelni az egész világot. Csak állt, állt szegény halász egy hely-

ben, ki sem merte nyitni a száját. De nem is kellett szóljon, mert jött a cápa s kérdé szörnyű haragosan:

No, mit akarsz? A pápaság sem elég?
Hadd halom hát, ugyan még mi kellenék!?

Felelt a halász reszketve, makogva, fogvacogva:

Óh, jaj, mit tudjak tenni,
Most Isten akar lenni!

Hej, rettentő haragra gerjedt a cápa, akárom mondani: az elátkozott királyfi, szikrát hányt a szeme s akkorát ordított, hogy a szegény halász hasra vágódott ijedtében.

Mit akar a vén liba?!
Mars vissza a putriba!

Ugy ám, gyerekek, szóról-szóra ez ordította, s abban a pillanatban a tenger elborított mindent, de mindent s másnap reggel, amikor ismét visszaszállott a medrébe, nem volt egyéb a tenger partján, csak a kis putri, ott ült, üldögélt előtte a halász meg a felesége nagy búsan, éppen úgy, mint régen.

Igy volt, vége volt, mese volt.

Pista Madárországban.

— Irta: Holstein Mária. —

Pista új nadrágot kapott. szép sötétkék nadrágot két zsebbel. Édesanyja, amikor feladta, megcsókolta és azt sugta fülébe:

— Vigyázz lelkem! El ne szakítsd. Látod, milyen drága s milyen nehezen vehettük meg.

Edesapja, amikor meglátta, megsuhogtatta mogyorófa-bálcáját s azt kiáltotta utána: Fiu, a nadrág és a szemed!

Pista el is határozta, hogy nagyon vigyáz rája s azzal az erdőnek vette útját. Ott varták pajtásai.

Vigan voltak, bujócskáztak.

— Majd elrejtőzöm én úgy, hogy senki sem talál meg, — gondolta Pista.

Azzal megindult egy ösvényen, be a sűrűbe.

Addig ment, míg társainak a hangját sem hallotta, aztán meglapult egy bokor alján. Onnan kiáltotta jó hangosan:

— Szabad! Szabad!

Senki sem felelt, mert társai, hogy megtréfálják, otthagyták s szépen hazamentek.

Amikor ezt észrevette, ő is megindult, de egyszerre csak egy kis madárka elállta az útját. Aranyos volt a tolla, ragyogott a szeme és folyton előtte ugrált.

Pista kinyújtotta kezét s már-már megfogta, de huss!! — felröppent egy magas fára és onnan kacintgatott reá.

No, bizony, mintha nem mászkált volna ő mindennap a fák tetején. Ki szedi ki a madarak tojásait? Ki rongálja össze a fészkeiket? Hát Pista... Most sem rest s feledve az új

nadrágot édesanyja szerető suttogását, de még a suhogó mogyorófavesszőt is, egy kettőre fenn van a fa derekán.

A madár csak bujkál az ágak közt és in-teget ragyogó szemével.

— Még csak egy ugrás, egy kapaszkodás, aztán utólérlek! — kiáltja Pista.

Fel is ugrik a másik ágra, megragadja a harmadikat, de az ropp... kettétörött s Pista zuhan lefelé. Feleutján egy kiálló ághegyen fennakad új nadrágjánál fogva, de elvégre az sem volt vasból, végighasadt s ő a földre esett.

Borzasztó fájdalmat érzett fejében, lábában, karjában. Meg sem tudott mozdulni. Bezzeg, most eszébe jutott édes otthona, anyja szerető szava, új nadrágja, még a suhogó mogyorófa-pálca is. Csak úgy kóvályogtak ezek a szomorú gondolatok a fejében, de hiába, nem kelhetett fel.

— Mi lesz velem? Mi lesz velem? — nyögte keservesen.

— Majd megmondom én, — szólalt meg egy csengő hang éppen a mellén.

Rajta táncolt az aranyostollu madár, de olyan furcsa, katonás formája volt, még kard is villogott felemelt lábában.

Jaj, hogy félt tőle s még egy ujját sem mozdíthatta, hogy lesöpörje magáról.

— Ne félj, — szólt a madár — nem lesz semmi bajod, csak úgy csinállok veled, mint te a társaimmal!

Azzal nagyot füttyentett. Két óriási sas

hatalmas szárnycsapással előtte termett s nagy kalitkát tett a földre. A sasok megragadták Pistát, bezárták a kalitkába, aztán felemelkedtek vele és a legmagasabb fa tetejébe akasztották.

Pista addig vergődött a kalitkában, hogy összeesett.

Amikor magához tért, a kalitka nem volt sehol. Ő madárrá változva gubbasztott a város végén egy kerítésen. Mellette, alatta, fölötte csupa fázós madár. Mert tél volt, hideg tél. Magas hó borította a földet s a puszta mezőn a szél száguldott. Sehol egy ember, vagy állat, csak sok-sok didergő madár.

S milyen különös! Ő névszerint ismeri mindeniket és érti a beszédjüket. Arról tanakodnak, hogy honnan szerezzenek ennivalót, mert borzasztó éhesek.

Aztán félnek is rókától, görénytől, még a menyéttől is. Nincs lomb, ami megvédje őket. Jól behúzódnak a sövény alá.

— Miért nem vándoroltatok el ti is a többiekkel? — kérdezi Pista.

— Azért, mert drága nekünk ez a fagyos föld, kedves ez a puszta erdő! — mondták büszkén. Inkább fagyoskodunk, vagy éhenhalunk, de el nem hagyjuk.

Azzal sértődötten félrevonultak, többet rá se néztek. Pista, hogy magára maradt, egy tovaröppenő sereg után vetette magát. Koldulni indultak. Minden udvaron megálltak s elfújták a nótájukat:

Hints egy szemet, dobj egy magot,
Kipp-kopp, kipp-kopp, nyiss ablakot!

Nyíltak is az ablakok, hullott is a morzsa, ma nekik, holnap más madárnak. Mert télen ez így járja: két-három napban egyszer, akkor is kevés. A madárcák azért nem panaszkodtak, nem jajggtak: hallgattak, fáztak, es keresgéltek csendesesen. Csak harkály uram kalapált az erdei fákon, azért ő sem bővelkedett.

Sokszor eszébe jutott Pistának, hányszor tolta mérgesen tovább a tányért, ha nem volt tészta az asztalon. Bár megértőbb lett volna sok mindenben, akkor most nem fagyoskodna az országon...

No, de a tél sem tart örökké, a gondnak, nyomorúságnak is vége egyszer. A napsugarak lángostorai tovakergették a havas felhőket és Télapónak majd elveszett a nagy bundája, úgy futott utánuk. Jött a tavasz tündére muzsikaszó mellett, pattintgatta bokron, fán a rügyet, szórta a virágot és a sok jó zöldséget.

Egyszerre cssk kivirított a világ. No, ha kivirított, bujt is elő a sok bogár, hernyó, kukac, ki a kövek alól, ki a földből, ki a tojásból. Hej, megvidámodtak egy szempillantás alatt a szomorú madárcák!

— Itt a terített asztal, lakmározzunk, de előbb áldjuk érte a jó Istent!

És csicseregve zengett a hálaének minden-

felé. Egyszerre hangos volt a kis kert, lármás volt a nagy erdő. Honnan látta és hallotta ezeket Pista? — Hát fenn himbálózott a legmagasabb jegenyefa tetején.

Ott rágicsált egy légycombon, mert hiába, ő is csak madár volt. Gyönyörködött a szép tavaszi világban, meg a sok költöző madárban.

No, de nem sokáig györködhetett, uraskodhatott, egyszerre csak előtte állott az a fényestollu, rendőrfajta madár, aki elfogta és akit nem is látott azóta.

— Hohó, barátom! Most madár vagy, a madár dologgal él. Gyere csak velem! És elvitte a nagy erdőbe.

Csodálatos! Milyen másnak tetszett minden! A lomb, mintha üvegből lett volna, keresztül látott rajta. Olyan volt az erdő, mint egy nagy madárváros, a fák paloták, a fészkek rajta a lakások.

Nagy sürgés-forgás volt, minden madár dolgozott. Egy helyen új fészket építettek, máshol az ócskát takarták. És mindezt vidám dallal, kedves csicsergéssel. Pista is hordogatta a szalmaszálat, pihét, lószórt, de alig birta szárnya, szörnyen elfáradt. Nem győzte a madarak erejét, vidámságát csodálni. Hogy dolgoztak ezek az apró lábak s csőrök! Még a mellükkel is nekifeküdtek, úgy igazgatták fészkeiket. Az anyamadár néha beleugrott, forgott, forgott benne, hogy szép kerek legyen. Este, mikor elvégezték a napi munkát, még kiültek az ágra imádkozni. Reggel megint imával keltek.

Mert imádság volt a daluk, szívből jövő, igazi imádság.

Amikor kész volt a fészkek, tollal szépen kibélelték. Azután az anyamadár belerakta a tojásokat s rátelepedett. Ott ült türelmesen reggeltől estig, estétől reggelig. A társa hordott ételt neki. Némelyik maga is elrepült, de akkor a párja váltotta. Egyszerre csak a kis fiókák megkopogtatták a tojás héját:

Kipp-kopp, kipp-kopp, megérkeztünk,
Hernyó, bogár kell már nekünk!

Hogy segítették ki a gyámoltalanokat! Azután szépen eltakarították a tojáshéjat jó messzire, hogy meg ne szurja csupasz testüket. Most kezdődött az etetés, mert a kis fiókák már tátintgatták csőröcskéjüket.

Egész nap folyton hordogattak, hol az apa, hol az anya. De azért nem fáradtak el, nem voltak rosszkedvűek, mindig dalolgattak, ugrándoztak.

Egyszer hivatlan vendég szállott a fészkek szélére, jóval nagyobb madár, mint a benneülő. Hogy nekiszökött az anya! Vágta, csipte csőrével, verte szárnyával, míg végre szégyenkezve elkotródott.

Hogy csodálta mindezt Pista! Hogy fájt a szíve, ha elgondolta, hogy hány ilyen kedves családot dult ő is fel! Nem hallgatott keserves

csipogásukra, hiszen nem is sejtette, hogy a madarak is olyan érző szívéek, akárcsak az emberek. Azaz mondták neki, meséltek is róla, de nem hitte. Most keservesen megbűnhődött érte, mert sohasem mehet haza édes szüleihez, azonkívül meg borzasztó sokat is kell dolgoznia s ő már nem sokáig bírja. Folyton mellette a fényestollu madár s ha kissé pihenni akar, egyre sietteti:

— Nem látod, hogy a pelyhesedő fiókák is szedegetnek már a fészek körül s te tétlenül néznéd őket?

Tényleg, a fiókák már szedegettek, bogarásztak.

Azután tanulták a repülgetést. Milyen türelmesek voltak a szülők, hogy aggódtak, ha valamelyik leesett. Addig kinlódttak, míg fel nem emelték. S milyen szófogadók, engedelmesek a fiókák! Nem mint ő volt otthon.

Egyszer nagy vihar támadt. Zugott az erdő, hajladoztak a fák, cikázott a villám, kopogtak a jégszemek. Pista egy vastag ág alatt huzódott meg. Közeliében új fészek volt. Egy kis madár fiókáira borulva, — bár ő is reszketett, — testével védte szegénykéket a jégtől. Egy nagy szem agyonsujtotta. — Amikor elmult a zivatar, jött a párja, de az anyamadar már nem élt.

Hogy sirt szegény, hogy busult utána! A Pista szíve is elfacsarodott. Hát még az anyátlan árvák, hogy nélkülözik majd, bizony el is pusztulnak. Dehogy! Jöttek a jószívű szomszédok, éppen mint az emberek között s etették a kicsinyeket, míg végre anyát hozott az apa.

Egyszer látta Pista, hogy egy rakoncátlan fiú egy ilyen kedves családot tönkretett, mint ő régen. Jaj, hogy szeretne volna lelődni a fárról, de ő is madár volt, csak a fülét csiphette meg. A fészek lakói busongtak egy darabig, aztán más fészket raktak, akárcsak az ember, ha otthonát elveszti.

Igy telt, mult az idő, közeledett a nyár vége. A fiókák felnőttek, a fák tiszták voltak. A madarak össze-összeültek, tanakodtak, hogy mit csináljanak, mit hogy rendezzenek. Itt nem

maradhatnak, sárgul a lomb, fogy a bogár, étlen pusztulnak. Bizony nem szívesen mentek, bánattal zengtek. Sirás volt a daluk. Itt hagyják a fészket, a puha hajlékot. Jaj, hogy zokogtak szegények. Még Pista is velük sirt. De egy hideg, barátságtalan reggel mégis csak utra keltek.

Megint pusztá, hangtalan az erdő, csak a szél sir benne és Pista jajgat nagy keservesen, mert igaz szívből sajnálta a kedves dalosokat.

Amint sir, sirdogál, csak előtte terem a fényes tollu madár. Keresztül buckázik a fején, hát egy hosszú szakállu törpe lett belőle.

— No, most csak megtanultad becsülni a madarakat?

— Meg, meg — zokogta Pista.

— Többet nem bántod őket?

— Nem, nem, soha többet!

— Akkor hát haza mehatsz — szólt és jót taszitott rajta.

Pista úgy érezte, hogy esik le a nagy fáról. Már nincs szárnya, amivel repülhetne. Azt hitte, hogy ütött végső órája. Jaj, hogy fájt mindene!

Zsupsz! Itt az utolsó pillanat. De ime, édesanyja két szerető karja fogja, édesapja biztatgatja: Majd elmulik, katonadolog!

Nagysokára érti meg csak, hogy betegen hozták haza az erdőből, a nagy fa alól. Rég feledve a rosszasa, az elszakított új nadrága, csak az egészségéért imádkoznak.

Ha madárországról beszél, azt mondják, azt csak lázában látta, mert régebben olvasott róla.

Pista pedig tudja, hogy minden igaz volt, de már nem beszél róla, mert úgy sem hisznek neki.

Amikor jobban lett, addig könyörgött apjának, hogy még azon az őszön teleültette veteményes kertjük felét nagy gyümölcs csemetékkel. Tavaszra már mindenikre le-leszállt egy-egy madár. Ott gyönyörködött azután a kis dalosokban. Megtanult tőlük imádkozni, dolgozni, hozzátartozóit és otthonát igazán szeretni. (Dés.)

Templom előtt.

— Irtá: Reismann Irma. —

Látod, kicsi fiam, ez az Isten háza,
Innen száll a lelkünk forró imádsága.
Ő adja kenyerünk, legyen neve áldott,
Hogy termőföld öleli át ezt a szép országot.

Meleg ruhát ad a didergő árváknak
Egy-egy morzsát szegény, éhes madárkáknak.
Békét a házukba, hitet, boldogságot,
Ezerszínű, bársonyszirmu, illatos virágot.

Ha boldog, vagy rögös lesz az Élet utja,
A jó Isten házáat ne kerüld el soha!
His szíved vágyait, minden reménységed
Bizó erős hittel, óh, adja meg Néked,
Jóságos kezével óh áldjon meg Téged...

(Szatmár.)

Tamás érdeklődik.

(Beszélgetés a régi világ állatairól.)

Tamás: Mikor a muzeumban jártunk, azt mondtad, ne kérdezősködjek, csak nézzek körül. Ha hazajövünk, kérdezhetek tőled bármit. Annyi mindent láttam, hogy alig tudom, mit kérdezzek. Félek kérdezősködni, mert megharagszol, ha sokat kérdezek egyszerre.

Apa: Én sohasem haragszom, ha kérdezősködsz, csak akkor vagyok türelmetlen, ha egyszerre akarsz mindent tudni. Tudod mit, fiam? Most én kezdem a kérdezősködést. Mi lepett meg legjobban a muzeumban?

Tamás: Az első teremben azonnal feltűnt nekem két óriási csiga. Az egyik hasonlított a mi kerti csigánkhoz, csak ézerszer akkora volt, a másik meg egy nagy kagyló volt, olyan nagy, hogy bölcsőnek lehetne használni. Talán még én is beleférhettem volna. Arra gondoltam, milyen különös volna, ha hirtelen abban a világban élnék, amikor ilyen óriási csigák mászkáltak a földön és uszáltak a tengerben.

Apa: Én nagyon szeretek veled sétálgatni és beszélgetni, de abba a régi világba mégse kísérnék el. Szörnyű világ volt az. A mi életünk rövidesen áldozatul esnék a sok veszedelemnek. Nem a csigák volnának veszedelmesek, hanem a levegő, tenger és szárazföld telve voltak olyan állatokkal, melyeknek még a nevét sem hallottad.

Tamás: Nagyon régen éltek ezek a veszedelmes állatok?

Apa: Nagyon, de nagyon régen. Ha a föld kergét lefelé ássuk, megismerjük a föld történetét. Nem is olyan nehéz tudomány ez, hogy meg ne értsed. Ha a föld felszíne alatt pár méterrel méssz vagy sórétgre akadsz, már sejtetted, hogy azon a területen valaha más világ volt. Mert a föld térképe már sokszor megváltozott. Ahol ma hegyek vannak, vagy virágzó városok, ott valaha a tenger hullámai zúgtak. Sok helyt meg szárazföld volt, pedig most mély tenger borítja a vidéket. Ha a meszet megvizsgáljuk, rengeteg apró kagylóhéjat találunk benne. Olyan kagylók héját, amelyek tengerben élnek ma is.

Tamás: Ahol most élünk szintén tengerfenék volt?

Apa: Bizony, fiam, Európa legnagyobb része valaha tengerfenék volt. A földnek a felső része gyakran megváltozott, mert a tenger nem tartotta meg mindig az elfoglalt területeket. Néha visszavonult, máskor ismét visszafoglalta elvesztett birodalmát. Ha lefelé ássuk, a tudósok pontosan megmondják, hányszor történt meg egyes területeken ez a változás.

Tamás: Mi lehetett az oka, hogy ilyen változások voltak?

Apa: Nehéz erre határozott feleletet adni, mert egy dolognak nem mindig egy az oka. A

főok azonban a föld lassu kihülése volt. Többször magyaráztam már neked, hogy kihülés közben minden összehúzódik. Láttad már te ezt gyakran, csak nem figyeltél rá. Amikor lázad volt, a hőmérőben levő higany a hőnód alatt magasra emelkedett. Ha kivették és letették az asztalra, megint visszahúzódott. A föld is összehúzódott lassankint és a külső már kemény kéregtől elvált a belül levő lehülő rész. Nagy üregek keletkeztek. Bizony be-beomlottak ezek a hatalmas üregek. De ha az omlás nagyobb volt, más helyt kidudorodás történt. A víz, természetesen a mélyebb helyekre zúdult, olyan rettető erővel, hogy hegyláncokat tört keresztül. Más omlások, vagy földrengések alkalmával visszahúzódott. Nyugtalan élet volt még a földön, fiam. Aztán te arra gondolsz, hogy gyönyörű erdőben sétálgattál volna.

Tamás: Nagy erdőknek kellett lenni, mert a kőszén azokból született.

Apa: Voltak idők, amikor gyönyörű erdők voltak, de voltak olyan korszakok is, amikor nagy sivatagok terültek el a ma virágzó területek helyén. A régi idő nem azt jelenti, hogy egyforma volt az élet. Sok kor következett egymás után. De tegyük fel, hogy olyan korszakba sikerülne elmenned, amikor gyönyörű erdők voltak. Akkor is hamar véged volna.

Tamás: Tudom, apám, a vadállatoktól féltesz, de azokat ki lehet kerülni. Az oroszlánok, tigrisek sem ölnek meg mindenkit.

Apa: Ez igaz, de volt idő, amikor az oroszlánoknál és tigriseknél sokkal veszedelmesebb állatok éltek. Nagy csúszó-mászó állatok közeledtek volna feléd. Már látásukra kiejtetted volna kezedből a fegyvert. Képzeld magad elé 3-4 méteres gyíkféle állatot, melynek olyan páncélja van, mint a krokodilusnak. Hallottál volna rémitő recsegést-ropogást s közeledett volna feléd egy csorda, melynek tagjai az elefánthoz hasonlítottak, de mindenik olyan nagy volt, mintha több elefántot olvasztottak volna össze. Ezeknek nem kellett út, törték maguk előtt a fákat. Nagy zsiráfnyaku szörnyek legelték a magas fák leveleit és szörnyű husevő ragadozók leselkedtek rájuk, sokkal nagyobbak, sokkal veszedelmesebbek az oroszlánnál. Különösen megdöbbenél volna, ha a levegőben megjelent volna az óriásmadár. Eszedbe jutottak volna a mesék, melyekben gyermeket rabló madarakról van szó. Egy ilyen madár felkapott volna, mint a pelyhet s fia reggelire elfogyasztottak volna. A tojása megmaradt ennek az óriásnak. Fel sem bírná emelni. Háromszor-négyszer akkora, mint a strucc. Különösen megdöbbenél ezeknek az ősvilági állatoknak a feje. Olyan fogakkal van felszerelve, mintha mindent meg akarnának rágni,

vagy harapni. Sok ilyen szörnyű fog maradt ránk a föld különböző rétegeiben.

Tamás: Hogyan védekeztek az emberek az ilyen szörnyetegek ellen?

Apa: Volt olyan idő, amikor még ember sem volt a földön. Ezeké a szörnyetegeké volt a világ. Voltak köztük növényevők, de nagy számmal voltak olyanok, melyek mások húásával táplálkoztak. Óriási csontjaik a föld különböző rétegeiben fennmaradtak. Olyan lábszár és bordacsontokat találtak, amelyek felállítva magasabbak a legnagyobb embernél, olyan fogakat, melyek akkorák mint a fejed. Elképzelheted, milyen szörnyű állatok testéből valók. Én legjobban irtóztam volna a levegő ragadozó állataitól.

Tamás: Én is azoktól féltem volna legjobban, mert a földön járó állatok elől fára másztam volna, vagy az erdőben elbujtam volna, de örökké felfelé is vigyázni lehetetlen.

Apa: Ezért mondtam, hogy áldozatul esünk volna. Ha megjelent volna az óriási ragadozó madár, a megdöbbenéstől menekülni sem tudtál volna. Ez a madár kiterjesztett szárnyaival olyan nagy volt mint egy repülőgép. S ne gondold, hogy csak ez az egy ellenség fenyegetett. A levegőben más ragadozók is repkedtek; némelyiknek olyan erős fogazata volt, mint a krokodilusnak. Volt egy korszak a föld életében, amikor a csúszómászók egy része is tudott repülni. Most képzeld el, hogy felülről egy krokodilus-íéle állat közeledik feléd! Ugy-e, nincs nagy kedved visszasétálni a régi időbe?

Tamás: Miért pusztultak el az ősvilági állatok? Erősek voltak, te mondtad, hogy kitűnő fogazatuk volt. Ember sem élt még, hogy rabszaggal kelepcebe kerítse őket.

Apa: Olyan nehéz kérdést adtál fel, hogy a legnagyobb tudósok sem tudnak rá biztos választ adni. Csak megemlítek neked néhány dolgot, amiken elgondolkozhatol. Abban az időben sokkal több földrengés volt, a tűzhányó hegyek még sokkal nagyobb számban működtek, a tenger is meg-megváltoztatta a helyét. Bizony ezek az okok elégségesek voltak arra, hogy rengeteg élőlényt elpusztítsanak. De egész fajok teljes kipusztulását mégsem magyarázzák meg. Az is nagyon fontos, hogy egyik állatfaj élete összefüggésben van a másik állatfajjal. Ha nincsenek növényevők, elpusztulnak a ragadozók. De nemcsak az állatok között van ilyen összefüggés, hanem az állatok és növények között. Ha bizonyos növények kipusztulnak, el kell veszniök azoknak az állatfajoknak, melyek ezekből a növényekből éltek. Már most elképzelheted, hogy valami zavar történt valahol ebben a nagy rendben és ez maga után vonta az ősellátok pusztulását. Ma muzeumokban bámuljuk csontjaikat, pedig sok ezer esztendővel ezelőtt sulyos lépteik alatt döngött a föld, rémitő ordításuktól visszhangzott a tájék, suhogó szárnyaik hatalmas árnyékot vetettek a földre.

(Budapest.)

A Cimbora olvasóihoz!

Lapok, az erdélyi magyar gyermekek heti lapja, junius elsejével olyan köntösben lépett elétek, amilyenre még a békeidők sem emlékeznek. Magyar nyelven nem jelent még meg gyermeklap husz oldal terjedelemben, színes borítólappal, simított papirosan. Az erdélyi magyar gyermekek lelkesége teremtette meg a Cimbort, az építette nagygyá, az cicomázta fel. Köszönjük Nektek, hogy itt tarthatunk, hogy az előfizetők seregének apró filléreireiért jó lapot és immár szép köntöst is adhatunk.

A telhetetlen ember azonban tovább halad és nem elégszik meg az első fokra felhágottan. Tovább akarunk haladni, még jobbak, még szebbek akarunk lenni és ehhez a nehéz, szép és nemes munkához segítségeteket kérjük. Minden előfizető csak még egy előfizetőt szerezzen Erdélyben, csak egyetlen pajtása címét közölje Csehszlovákiában vagy Jugoszláviában és ígérjük, egy jó pár hónapon belül még nagyobb lapot adhatunk, még szebb köntösben köszönthetünk. A mi sok és nehéz munkánkat azzal támogassátok, hogy szerezzetek új erdélyi előfizetőket és közöljétek velünk csehszlovákiai és jugoszláviai címeiket.

A tevékenységeteken felül azonban szüleitek áldozatkészségéhez is folyamodnunk kell. A legnagyobbított és kicsinosított Cimbora megköveteli, hogy a Cimbora árát julius elsejével mérsékeltlen felemeljük. A Cimbora előfizetési ára julius 1.-től negyedévre 50, félévre 100 és egész évre 200 leu lesz. Régi és kedves olvasóinknak azonban előnyt akarunk biztosítani és mindenkinek, aki ez évi junius hó 30.-ig egy félévre előfizet a lapra és annak díját beküldi, 20 leu kedvezményt adunk. Küldjétek be tehát junius hó 30.-ig 80 leut és ez esetben ezért a régi előfizetési díjért a lapot ez év végéig megkapjátok. Aki azonban julius elseje után ujtja meg előfizetését annak csak az esetben küldhetjük tovább is a lapot, ha a Cimboraért negyedévre 50 leut, félévre pedig 100 leut fizet.

Azt hisszük, szívesen fogadjátok továbbra is Benedek Elek nagyapó aranyos hetilapját és azzal a szeretettel ragaszkodtok hozzánk, amely szeretettel hétről-hétre mi köszöntünk benneteket.

Satmar 1923. junius hava.

Cimbora kiadóhivatala.

Zsiga szomszéd gyorsvonaton utazik.

— Irta: Csanády Sandor. —

Irgalmatlan melegen sütött a nap, a kövérebb emberekből szinte csepegett a zsír. Majdhogy szét nem pattant a hőségtől az égboltozat. Egyébként így volt ez rendjén, mert Mária Magdolna napja vala. Már pedig illő, hogy ilyenkor szörnyű meleg legyen. A nyár is tegye meg a kötelelességét.

— Dehát ilyen meleg! Ez már mégis nagy cudarság! — Így elmélkedik Zsiga szomszéd, azután megtörli verejtékes arcát.

Azt gondolhatná az ember, hogy Zsiga szomszéd szalmát hord petrencén a cséplőgép-nél, pedig hát dehogy. Van eszébe, hogy szalmát hordjon! A fiúmei gyorsvonaton szivja a dráma-cigarettát.

— Ez a vonat is éppen csakhogy mászik, mégis olyan méregdrága, mint a patika, — mérgelődik tovább Zsiga szomszéd.

Abban igaza volt, hogy lassan ment a vonat. Nem is csoda, mikor olyan igen meleg van. Ha nyelve lett volna a vonatnak, bizonyosan ki is öltötte volna. Így azonban csak borzasztó szuszogással iparkodott egy kis emelkedésre feljutni. Künn is meleg, irgalmatlan meleg volt, a vonat belsejében meg valósággal fűttek az emberek. Zsiga szomszéd kimondhatatlanul szenvedett. Ülőhelye nem akadt, csak úgy a folyosón álldogált, miközben hol ide, hol oda lódította a vonat himbálása. Dehát mindez hagyján! Minden összeesküdött ellene, még a folyosó is azon az oldalon volt, honnan a nap szörnyű pazarlással öntötte be égető sugarait.

— Meg kell bolondulni! — fakadt ki végre Zsiga szomszéd.

Hát bizony pogány helyzete volt. Legalább hát beszélgetéssel üthetné agyon a nehezen muló időt. Azonban nem mert senkihez sem szólani. Még életében sohasem utazott gyorsvonaton s szentül hitte, hogy itt olyan nagy urak utaznak, akiket ha megszólít, okvetlen dutyiba teszik illetlenségéért. Így hát tűrte kétségbeesztő helyzetét. Annyira el volt foglalva kinos állapottával, hogy nem vette észre, milyen jóízűen mosolyognak odá bent a fülkében rajta.

Azonban a türelemnek is van határa, még a Zsiga szomszédénak is. Egyszerre csak szörnyű pukkanással robbant fel Zsiga szomszéd türelemhordója:

— Meggebedek, menten megüt a guta! — ordított fel Zsiga szomszéd.

Az utasok nevető arccal tekintettek össze, a kacagást azonban magukba fojtották. A komolyságát legjobban megőrizte egy nagyhasu, pirosképű ur, aki azután lekötelező nyájassággal szólt ki a folyosóra:

— Mi baja, barátom? Talán csak nem beteg?

— Hiszen, ha csak beteg volnék, — kapott lelkesedve Zsiga szomszéd a megszólításon, —

dehát még annál is nagyobb bajom van, nem is tudom, hogy mi bajom, olyan nagy bajom van.

Ezen a furcsa mondáson azonban már el-kacagta magát az egész fülke. Észrevette Zsiga szomszéd is, hogy valami furcsát mondott, hát kezdte a magyarázását minden felhívás nélkül. Örült, hogy legalább beszélhet:

— Hát kérem, itt ez a tarisznya a hátamon úgy melegít, mint a pokol, a csizma meg úgy szorítja a lábamat, mint a hitelező az adó-sát, pedig hát böcsülettel kifizettem az árát. Meghát pipázni sem szabad, pedig ha a pipa nincsen a számba, akkor úgy érzem, hogy az eszem sincsen odahaza. Meleg is van, a vonat is lassan megy.

A pocakos utas is összenéz a többivel, azután barátságosan beszélgetni kezd Zsiga szomszédal.

— Ugyan, barátom, tegye le azt a tarisznyát, ugyanis együtt érkeznek meg a kitűzött cél-hoz, a pipára meg csak gyújtson rá egész bátran, mi mindnyájan szeretjük itt a pipafüstöt. Én is rágyujtanék a pipára, de otthon hagytam.

Nem sok biztatás kellett, néhány pillanatan mulva valóságos füstfelhő kavargott a folyosón, meg a fülkékben is. Megkönnyebbülten sóhajt fel Zsiga szomszéd:

— Most már jobban vagyok!

— Hát abban a tarisznyában mi van, jó barátom? — kérdi a nagyhasu.

— Boros üvegek, mégpedig tele.

— Talán csak nem lakodalomból jön?

— Nem lakodalomból, hanem egyenest oda.

— Ugy-e, vőfély lesz a lakodalomban?

— Az nem épen, hanem... vőlegény, — mondja kissé vontatva Zsiga szomszéd.

— Hiszen akkor boldog ember maga, barátom.

— Hát csak megvolnék ebben a tekintetben is.

— Jó napot kívánok! — szakítja félbe a bőszedést a kalauz, akit alig lehet látni a füstfelhőtől. — Kérem szépen itt nem szabad pipázni, — szól Zsiga szomszédhoz.

A nagyhasu jelentősen hunyorít a kalauzra, azután magyarázólag mondja:

— Mi engedték meg a pipázást.

— Akkor rendben van, — szól a kalauz, majd Zsiga szomszédhoz fordul:

— Kérem a jegyet! Hova utazik?

— Tolnanémedire. Messze van még?

— Jó óra mulva ott leszünk. Kié ez a két kis szobrocska?

— Az enyéme, — szól Zsiga szomszéd. A jövődöbelimnek viszem. A napokban vettem a vásáron.

— Hát ez a tarisznya?

— Az is az enyém.

– Hiszen maga, barátom, egész vásárt visz magával.

– Bor nélkül csak nem utazik az ember.

– Az igaz, – hagyja helyben a szót a kalauz. No meg a bor említése is barátságosabbá hangolta.

A hatást észrevette Zsiga szomszéd is:

– Megkínálnám egy kis borral a főkalauz urat, ha meg nem vetne.

– A jó bort megiszom.

Ugy látszik, igazat mondott a kalauz, mert ugyancsak meglátszott az üvegen, amikor viszszaadta.

– Melegje van itt magának, barátom. Majd lehuzom a függőnyt.

– Az bizony jó lesz, hálálkodott Zsiga szomszéd.

– Talán a jövődélbelijéhez megy, vagy éppen az esküvőre?

– Bizony az esküvőre, amely délután lesz, mégpedig ma.

– Nohát csak el ne késsen!

Azután a fülkében ülőktől vette el a jegyet a kalauz, miközben a pocakos ur néhány szót sugott a kalauz fülébe, aki erre mosolyogva bólintott. Már indulni akart tovább, amikor Zsiga szomszéd újból felhívta az üveg megkönnyebbitésére. A kalauz annyira szót fogadott, hogy alig maradt az üvegben, amit aztán Zsiga barátunk kortyantott ki.

Az üres üveget visszatette a tarisznyába és elővette a másik tele palackot s szörnyű bocsánatkérés között fölajánlotta a pocakos urnak, hogy fogyasszák el, mert ő ugyis leszall nemsokára. A barátságos urak iránt megtelt hálával Zsiga szomszéd szíve. A nagyhasu ur végtelen nagy barátsággal fogadta a boros palackot s hogy kimutassa Zsiga szomszéd iránt a figyelmességét, fel is hívta a figyelmét:

– Készülődjék, barátom, Tolnanémeti jön.

Zsiga szomszéd nyakába akasztja a tarisznyát, karjaira veszi a kis szobrocskákat. Ideje volt éppen, mert a vonat csattog a váltókon, hirtelen megáll, künn hallatszik a kalauzok szava:

– Tolnanémeti!

De Uramisten! Nem nyílik az ajtó. Zsiga szomszéd dobálja le a szobrokat, döngeti az ajtót, nem nyílik. Közben a vonat elindul, Zsiga szomszéd a fogait csikorgatja. Hiába minden. A vonat vesztetül robog tovább, éppen lejtőnek megy.

A fülkéből erősen figyelik Zsiga szomszédot. Csendesen összenevetnek. Azután a nagyhasu ur odamegy:

– Hát mért nem szállt le, barátom?

– Nem értem a járast ezek között a kilincsek között s nem tudtam kinyitni az ajtót.

– Majd én kinyitom, – s azzal addig motoszkált a pocakos ur a kilincsek között, míg ki lehetett nyitni az ajtót.

Ismét megtelt Zsiga szíve hálával. Dehogy

mert volna gyanakodni a pocakos urra, vagy a kalauzra. Ismét váltókon csattognak a kerekek, pillanat alatt megáll a vonat, a kalauzok kiabálják:

– Pincehely!

Zsiga lelke megkönnyebbül, mintha börtönből szabadult volna. Délután két óra volt. Mit tehetett egyebet Zsiga, hozzáfogott a visszagyalogláshoz Némedire. Mire odaért, nemcsak a tarisznya lógott a nyakában, de a csizma is. Porosan, fáradtan érkezett meg, mint valami zarándok. Akkorra a menyasszony kisírta a szemét, a lakodalmások is erősen aggódtak, hogy talán visszalépett a vőlegény, csak nem merték kimondani.

Lett azután öröm. Zsiga szomszéd elmesélte a jószívu urat, meg a kalauzt. Csak azon csodálkozott, hogy a szemébe nevetnek, míg meg nem magyarázták neki a csalafintaságot. Most lett világos előtte minden.

– Nem is utazom többet gyorsvonaton, uraknak való az csak!

Itt a nagy vakáció,

vele az **uj évnegyed**. Akinek lejárt az előfizetése junius végén, ujtsa meg idejében, hogy a nyáron is legyen hétről-hétre olvasni valója. És ne feledkezzetek meg arról, hogy ajánljátok barátaitoknak, ismerőseiteknek a **Cimborát**, mert mennél nagyobbra növekedik unokáim tábora, annál szebbé, érdekesebbé lesz a ti kedves ujságotok.

A nyári vakációban tovább folytatódik **Kertész Mihály** regénye, a **Szökés a teknőben**, mely, leveleitekből látom, igen megtetszett nektek. Ha majd e regény befejeződik, újabb érdekes regény következik utána.

Tamás tovább folytatja tanulságos érdeklődéseit, melyeket szüleitek, tanítóitok is hűségesen olvasnak, nemkülömben **Öcsike** is az ő „nadselü” gondolatait.

A vakációra **újabb pályázatot** hirdetek, a Veréb Jankó leveléhez hasonló. Most majd több időtök lesz a pályamunka gondos megírására.

És irjatok levelet sokat, sokat, mert erre is jobban ráértetek, s Elek nagyapó minden levélre szeretettel, jószívvá fog válaszolni.

*

A **Cimborá** előfizetési ára negyedévre 50, félévre 100, egész évre 200 leu. Az előfizetés postautalványon, a kiadó címére: „**Szabadsajtó**” Könyvnyomda és Lapkiadó Részvénytársaság, Satu-Mare (Szatmár) küldendő, de elfogad a Cimborára előfizetést Erdély minden könyvkereskedője is.

Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal.

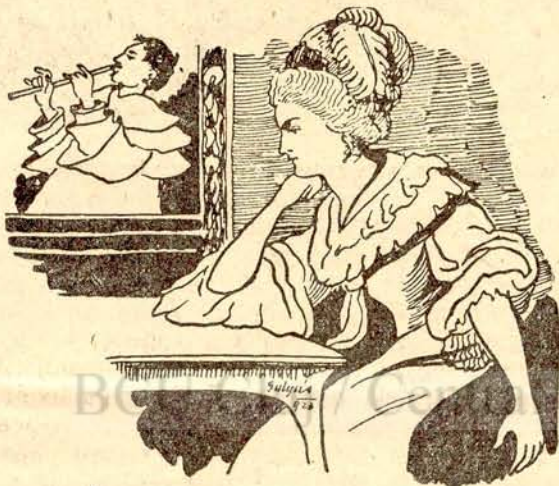
Krampampuli.

— Mese. —

Írta és a képeket rajzolta: Gulyás Károly.

Egyszer volt, hol nem volt, de eléggé mind mondom, hogy kicsi hijja tartotta még azt is, hogy nagyobb lyukat nem hasított haragjában a levegőbe Krampampuli uram, mikor meghallotta, hogy pávaszép lánya, Pimpimpádé kisasszony férjhez nem mehet odáig, míg a szapulóba szakadt szelid furulyaszót meg nem hallja.

No, csak ez kellett az öreg Krampampulinak, mikor jól tudta, hogy milyen nehéz azt

a bizonyos szapulóba szakadt szelid furulyanótát meghallani még egy olyan cukorszopó száju kisasszonykának is, mint amilyen Pimpimpádé volt. Mert igen-igen kackiás leányzó is volt ez a parádés Pimpimpádé. Termete kislacsony-magos, járása takaros, nagy haja a vállát verte, a tarkóját be se fedte, mindenképen kellett neki a dicséret.

Dehát már igencsak hiába rugta-rugdosta egyre oldalba a világot Krampampuli ténsúr, ha egyszer rá volt mérve, amit mondtam, ha épen a saruja sarkáig is vörösödött mérgében, ha kő kövön nem marad is, mégis meg kellett annak lenni.

Amikor egy kicsit megcsendesedett Krampampuli, eloldalgott szép lassan az öreg Nyelebele Rébék nénémasszonyhoz, aki csakugyan minden lébe kanál volt, azt mindennap tudta, hányat tojt a bíró tyukja. Még arról is nevezetes volt ez a Rébék néni, hogy róla danolták a többi aprószeres gyerekek azt a nótát, hogy:

Rébék néni a szilvásba
Belényivadt a sirásba.

Hát besettyeg hozzá Krampampuli, oztán elmondja szép lassan, hogy hiába gondol ő a rőt ökre horgasináig is, úgy se éri fel ököllel, hogy merre hallatszik az a szapulóba szakadt, csepülőbe csepült csimroja meg furulyaszó.

Rébék néném bezzeg tudta ám, ugyan jól tudta, mindjárt meg is mondta: Eriggy csak, fiam, a jó Putililikhez, akik ott laknak a Liliputikon tul, ugy egy kétökörnyommal, Nyárittyemtől egy számárordításnyira, majd azok utbaigazitanak minden bizonnyal talán.

— Jaj, drágám essék le a székről, mondá Krampampuli, csakhogy egyszer utbaigazított. Egyelőre, kétkettőre már ott is leszek, de sohanapig el nem felejttem, hogy milyen szives volt asszony-néném, mert én sohasem tudtam volna magamtól, hogy merre a kócos csepűszöszebe menjek furulyaszót hallgatni.

El is indult hát csakugyan Krampampuli. Nagybátran-félve el is eregelt Nyárittyembe, a falufarkára. Hanem soha rosszabbkor nem érkezhettett volna jókor. Épen akkor kiáltotta át a Putililieik vezére a Liliputiaknak, hogy: upre pupos, ágy alá, asztal alá, akinek csak az élete kedves!

Persze, hogy kinek-kinek kedves az élete, akárcsak az orra minden kuvasz ebnek, így csak az egyik vitéz Liliputival beszélhetett Krampampuli, de azzal is csak az asztallába mellől, mert mondom, hogy ki ágy alá, ki asztal alá bujt ijedtében. Így is belevágta a fejét szegény egy nagy szöszmennykőbe, amint szóba elegyedett Krampampulival, de csak elmondta nagynehezen egy szóval, hogy toronyirányában mehet Krampampuli le s fel, hosszában, széltében, Nyárittyemen keresztül-kasul, aztán ha páros csontot is vesz a szájába, akkor elér a gyönyörű citromerdőbe, azontul meg feketetőhöz jut. A feketetőnél osztán három káronbus hollóval lesz találkozása, akik ott mossák fehér hattyuvá fekete fattyuikat. Ezek osztán igazán csakugyan tudják, az utat tovább.

Meg is köszönte hát szépen a jó tanácsot Krampampuli és a biz'a ment, mendegélt, de már úgy el-elfáradt egyszer-egyszer, hogyha nem restellette volna, a nyakába kötötte volna a lábát, de hát így csak a markába vette a két lábát, úgy vitte tovább magát.

El is jutott szépen a Citromerdőbe. Akkor hallja, hogy ott ugyan keresztül nem megy, hacsak keresztbe nem viszi rajta keresztül a létrát. Mit volt mit tennie szegény Krampampulinak, ezt is megtette, csak azt a guzsba-guzsolt szép furulyaszót meghallhassa. Csak hát bizony elébb le kellett vágni az erdő gyapját, hogy keresztül vihesse rajta a lajtorját, másképen bizony nem boldogult volna. Hát ezt is megcselekedte. Egyszer csak elébe sötétlik a fekete tó. De micsoda csudálatosan szép volt az a fekete víz! Soha olyan szépet. Még az egyiptomi setétség is tiszta fénylő világosság

lehet ahhoz a szurok-fenyő-koromja színéhez képest, amilyen fekete volt ez a víz.

Csakugyan ott mosta fiát a három káronbus holló, de valami keservesen nyekeregtek a csóróra mosott hollófiuk, ahogy ment le róluk a kulimáz.

Az volt csak a szerencséje Krampampulinak, hogy a többi hal s békaporontyok mind hallották, hogy miről kérdezősködik, mert biz' a hollók csak károgtak meg nyögtek, de egy szót sem szóltak hozzá. Megszóltam az egyik kis ebihal, Fityfirty és semmit se szólván azt modja Krampampulinak:

— Kisebb gondod is nagyobb legyen ennél, dióhéjba kerekedjél, a vizen át úgy evezdél, lóssál, fussál egyre vigan, míg eléred a nagy várat, aminek hetvenhét tollas lakatja van. Ez előtt osztán, ha elénekeled a mi nótánkat, oda szépen beszédülhetsz. Ez a nótánk, hogy:

Icea, tóla, motóla,
Kendnek arra mi gondja!

Erre kinyilik a kapu, te beszédülsz rajta, ott aztán meghallod a gyönyörűséges furulyaszót. De még micsoda legény fujja-fujdogálja azt. Nagy haja neki kopasz, két füle közt a feje, erről bizonyosan megismered a hires, nevezetes, vitélő, soha csatában nem lévő Csalavér Palkót. Ez ám a hires fánco, csak két ballábu és setére fordul, nyalómszopi a szája, szórtül-szörös kis hamis zuzája. Gunyája is három rendbéli van neki. Van egy tüledálló, egy gyerutánam, meg egy ebenlógó.

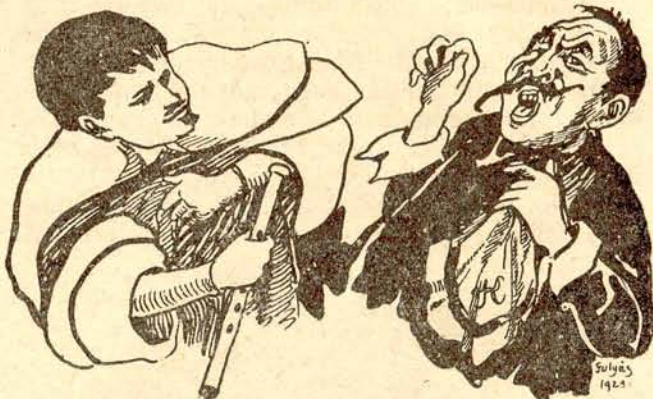
De csak akkor tudja fujni szépen furulyáját Csalavér Palkó, ha mindezeket a bujbeliket magára veszi, másképen nem. Arra ügyelj hát Krampampuli, hogy jól nekiveselkedjék Csalavér Palkó a furulyázásnak, mert különben hiába kopott térdig a lábod, meg nem hallod a sipja szavát, hát még a lányod, Pimpimpádé, dehogy hallja meg valaha!

Hát bizony volt oka elbusulni Krampampulinak. Miért lótot-futott ő ennyit, ha el nem tudja találni Csalavér kedvét, hogy nekigyürközzék a furulyázásnak most már, meg mit ér a muzsikaszó, ha se az ebenlógó, se a tüledálló ruhája nem lesz rajta.

Mit tegyen, mi legyen, már a körömrágó gondokon is tul volt, amikor újra megszólal a kis Fityfirty béka:

— Te bolondok fia, aki vagy édesapádnak, Krampampuli, hát megint nem tudod, mit csinálj! Megmondom én neked: három derék haptic az egész tudomány, tüsszentsél csak hármat, de olyan jókat, amilyeneket friss céklalétől szokott az ember hapticzni az ecetágyból való kikelés után két ballábbal. Ettől úgy megfázik Csalavér Palkó, hogy ettől a didergéstől mind magára szedi ahány gunyája van, ebenlógóját gyerutánamját, tüledállóját, osztán akár kesztyűbe fog dudálni neked, nemhogy szapulóba szakadjon szelid furulyaszava!

Hát ahogy találkoznak, rátüsszent Krampampuli Csalavér Palkóra, de akkorát, hogy hetet hencseredett belé ő Csalavérsege és hamarosan felkapta ebenlógóját. Utána a másikat prüsszköli Krampampuli, kap a gyerutánam után izibe Csalavér Palkó. Még a harmadikat se

prüsszögte Krampampuli, máris a nyakában volt Csalavérnek a tüledállója. Ugy be is burkolózott állig bizony Csalavér Pál, hogy a száját is alig lelte, ahová fogja furulyáját. De fujta is a jajkeservest, de még úgy, ahogy sohase fujta odáig. Nem hogy odáig, de azon tul is, úgy fujta, hogy meghallotta Pimpimpádé is, a cukorszopó száju szép kisasszony lánya Krampampulinak, aztán egy szempillantás alatt ott termett, ahonnan ez a bűbajos furulyaszó hangzott.

Most már Krampampuli se busult többet. Pimpimpádét Csalavér Palkóhoz adta, mind a hárman boldogok lettek, még a szapulóba szorult szép furulyaszónál is szebben szólott ezután a nótájok.

A Cimborá július hó 1-én megjelenő, 26-ik számának tartalomjegyzéke:

Hazajöttek Erzsike kecskéi. Cimkép. Ocsvár Rezső rajza. — Anyám. Vers. Irta: Walter Gyula. — A beszélő buba. (I. közlemény.) Irta: Berde Mária. — A nagyevő. Mese. Irta: Csanády Sándor. — A harmat és a dér. Vers. Irta: Monoky Sándor. — Szeleburdi meg Szeleverdi. Mese. Irta és a képeket rajzolta: Gulyás Károly. — Tamás érdeklődik. Beszélgetés. — Mese az aranyról. Irta: Dobai István. — Korkszkru Misi és a zsiráf. — A tolvaj. Színjáték kis gyerekeknek. Irta: Görögné Beke Margit. — A harang és a pillangó. Vers. Irta: Sárközy György. — Szijavusz meséi. (A kényelmes megszokásról.) Irta: Szucsich Mária. — Fejtörő. — Elek nagyapó üzeni. — Szökés a teknőben. (Két kicsapott diák kalandjai a Tiszán.) Irta: Kertész Mihály. (Mellékleten.)

Kisértetjárás Kisbaczonban.

Tavaly ősszel Virág Jóska megszólítja a kertben Öcsit meg Andrist:

— Nézzétek csak, mit csináltam!

Azzal megmutat nekik egy óriási kivájt tököt, aminek szemet, száját, orrot faragott a fanyelű bicskájával.

— Gyertyát kell belétenni este, s olyan szörnyeteg lesz belőle, hogy a legvitézebb embert is halálra ijeszti! — mondta Jóska.

— Gyerekek! — kiáltotta felvillanó szemmel Öcsike — ez nadselü gondolat! Ma este nagy kisértetjárást rendezünk. Megijesztjük a lányokat.

Alig várták az estét. A kertnek egy elrejtett zugában felöltöztek kisértetnek. Öcsi a ruhájára felhuzta hálóingét. Gyertyát állított bele az üres tökébe s úgy tartotta maga előtt, mintha ez a tök lett volna a buksija. Mögéje

állt Andris, hasonlóképpen hosszú hálóingben. Az arca elé fehér szalvétát kötött, fejére papircsákót tett, kezében hosszú bot végére tűzött égő gyertyát tartott. Megszólalásig hasonlított egy kisértethez. Utánuk következett Virág Jóska, kifordított subában. Mondhatom, félelmetes egy társaság volt.

Megindultak a ház felé, s halkán, mély hangon dunnyogva énekeltek:

— Ki-sér-tetek vagyunk.

— Ki-sér-tetek vagyunk.

— Ki-sér-tetek vagyunk.

A ház közelében Evikével és Hancikával akadtak össze.

Évike már nagyon jól tudja, hogy kisértetek nincsenek, Hancika még nem tudja, hogy mi fán terem a kisértet. Hanem azért egy kicsit megijedt mind a kettő, mikor ezt a félelmesen kivilágított, halkan dunnyogó menetet megpillantotta.

A fiuk újra rákezdték:

— Ki-sér-tetek vagyunk.

— Ki-sér- — — —

Egyszerre csak elakadt a szavuk. Egy nagy, felnőtt, valóságos kisértet állt előttük

fehér lepelben. A fejét csuklya takarta el. Kezében fáklya lobogott. (Vagy csak faggyugyertya volt? Nem tudom bizonyosan.) Mély, dörgő hangon szólt rá a kisértetekre:

— Megálljatok! Hogy merészeltek tréfát üzni a kisértetjárással? Most eljöttem én, az igazi kisértet, hogy megbüntesselek benneteket. Előre, be a házba, valamennyien! Majd ott számolunk!

A kis kisértetek elpotyogtatták a kivilágított tököt, a papircsákót, meg a többi kisértetfelszerelést. Évike édesen kacagni kezdett és megnyugtatta az ijedező Hancikát is. Szépen megindult a felnőtt kisértet mellett a fiuk után, akik reszketve léptek be a házba.

— Alljatok szembe velem! — dörögte a felnőtt kisértet, mikor a házba értek. — Remélem, nem féltetek? Hiszen ti akartátok a kis-lányokat megijeszteni?

Most már nemcsak Évike kacagott, hanem

Hancika is. Mert Hancikának az a kitűnő tulajdonsága, hogy pompásan megfigyel minden, de különösen azt, aminek valami köze van a ruházódáshoz. (Nem hiába leány!) Észrevette tüstént, hogy a felnőtt kísértet az apus fürdő-

lepedőjét viseli. Bezzeg, hogy a megszeppent fiuk nem vették ezt észre!

— A büntetéseket megkaptátok: ti ijedtetek meg s a kislányok még ki is kacagtak benneteket — mondta a felnőtt kísértet. Most már nem is igen változtatta el a hangját. Aztán egyszerre csak hátravetette fejéről a fürdőköpnöyeg csuklyáját. Persze hogy Öcsiék apuskája volt!

— Te vagy az, apus? — kiáltotta feldaráló arccal Ocsi. — Hát neked ugyan, hogy jutott eszedbe, hogy megtréfálj bennünket?

— Véletlenül hallottam a kertben, mikor a kísértetjárást terveztétek. Azt gondoltam magamban: ha már a fiam olyan híres ember lett a nadselü gondolatai miatt, miért ne próbálkozzam meg én is valami nadselü gondolat-tal? Hátha még belőlem is híres ember lesz?

— Csak iparkodjál, apus, — mondta biztató hangon Öcsike, — én nem vagyok irigy, nem bánom, ha híres ember lesz belőled is.

Csehszlovákiai előfizetőinkhez!

A Cimbora kiadóhivatalának Csehszlovákiában a Szlovák Általános Hitelbank kosicei fiókjánál van számlája, amely számla javára az előfizetési díjakat cseh koronában az alábbi pénzintézeteknél lehet befizetni:

Beregsas: Beregmegyei Gazdasági Bank r.-t.
Helmece: Bodrogekői Bank r.-t.
Hlohovec: Galgóczi Hitelintézet.
Ilava: Ilavai Hitelbank.
Lucenec: Nógrádmegyei Népbank.
Michalovce: Nagymihályi kereskedelmi és hitelbank r.-t.
Mukacevo: Beregmunkácsi bank r.-t.
Nitra: Nyitrai Takarékbank r.-t.
Nove-Mesto: Első Vágújhelyi Bank r.-t.
Nove-Zámky: Ersekújvári Népbank r.-t.
Presov: Eperjesi Bankegyelet.
Roznava: Rozsnyói Bank r.-t.
Sevljus: Nagyszőlősi Hitelintézet.
Sp. Nova-Ves: Szepes-Iglói Hitelbank r.-t.
Trencin: Trencséni Hitelbank r.-t.
Trnava: Nagyszombatú Első Bank r.-t.
Velke-Kapusany: Nagykaposi Hitelbank r.-t.

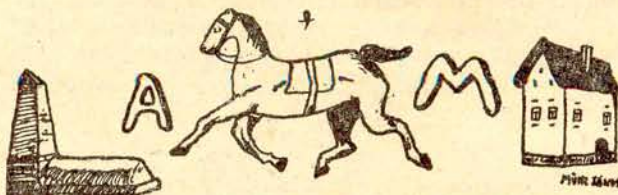
FEJTÖRŐ.

A sorsolásban való részvételre egy rejtvény megfejtése is jogosít!

A rejtvények megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorát egyszerre, a megfejtést követő hónap végén közlöm!

Képrejtvény.

— Rajzolta: Münz János. —

Számrejtvény.

— Beküldték: Révai Bandi és Babi. —

10, 15, 20, 31, 19	Folyó Magyarországon
7, 9, 24, 11, 14	A szobát szokták vele be-
	rendezni.
31, 23	Az ételbe szokták tenni.
5, 21, 18, 2	Mindenki hordja.
3, 9, 12, 4, 34, 31, 32, 22	Lakodalomkor szokott lenni.
29, 27, 8, 36, 5	Folyó Olaszországban.
30, 28, 33, 35	Női név.
31, 17, 12, 17, 26, 11, 28	Zsidó király neve.
1, 6, 12	Vízi állat.
13, 33	Személyes névmás.
39, 23	Alló víz.
37, 38, 16	A fodbalozásnál hátvéd.
1-39	Közmondás.

Betűrejtvény.

— Beküldte: Fekete Emmi és Juci. —

gás
X

Verses rejtvény.

— Beküldte: Horváth László. —

B-vel kell legyen valamije,
P-vel szerénységnek a jele,
H-val lapban mindenütt található,
S-sel csak halál után használható,
Zs-vel benne van mindenben, ami jó falat,
Magában értelme van negyed tucat,
Megfordítva verés után találod,
Ez aztán szomorú állapot.

Névrejtvény.

— Beküldte: Weisz Blanka. —

Kati, Aranka, Rózsika, Olga, Lenke, Ilona,
Nusika és Anna.

E nevek kezdőbetűiből egy leánynév jön ki.

Betűrejtvény.

— Beküldte: Hartmann Irén. —

N, n, n ó ó

n, n, n ó ó

n, n, n ó ó

Betűrejtvény.

— Beküldte: Izsák Ferenc és László. —

L dalog
a

A 18—21. szám rejtvényeinek megfejtése.

18. szám. Betűrejtvények: Szabolcs, Eső után köpönyeg, tűkör, köd előttem, köd utánam. Pontrejtvény: Petőfi.

19. szám. Betűrejtvények: Komárom, Transzilvánia. Rejtett közmondások: Endre, Márta, Péter, Jolán, Zsiga, Pista. Szórejtvény: 1. A rossz akkor legrosszabb, amikor magát jónak mondja. 2. Hiába fürdik a csóka, nem lesz hattyu belőle. 3. Ki a garast nem becsüli, a forintot nem érdemli. Csigarejtvény: Nem a ruha teszi az embert.

20. szám. Betűrejtvények: Babiloni torony, Hegyen-völgyön. Verses rejtvény: László, zászló, ló. Rejtett közmondás: Kettőn áll a vásár.

21. szám. Betűrejtvény: Hatvan. Fogas kérdés: Az „r” betű. Névrejtvény: Zalaegerszeg.

Megfejtették: Rácz Ilike, Csermák Ilona, Bölöni Pista és Bandi, Kilgaszt Irénke és Tibi, Deák Baba, Hirsch Éva, Fekete Piroska, Szücs Feri, Szücs Janika, Szücs Ilonka, Szentmiklósi Lajos, Benedek Jenő és Sándor, Grosz Jenő, Nándor és Dezső, Péter Géza és Margit, Adám Mária, Farkas Jancsika, Kovács Éva, Schwarz Ilona, Haydl Jucika, Tőzsér Károly, Sztojka Kató, Sztojka László, Imreh Ferenc, Rosmann Etus, Szappanyos Pálma, Máyer Maci és Öcsi, Roth Feri és Piri, ifj. Denderle József, Rooz Lola, Kőrössi Tibor, Kacsó Piroska és Margit, Lindenfeld Erzsike és Ibolyka, Szabó László, Barcsay Mihály, Fóris Ilonka és Bélus, Nemes András, Osztián Ilike, Horváth fiuk, Marx József, Ferenczy Évi, Kellán Erzsike, Varga Pirike, Varga Károly, Agoston Zolti, Weisz Blanka, Ruhig Pali és Zoli, Benedek László és Vilmos, Hoffmann Dezső, Csonka Irénke, Pusakai Karcsi és testvérei, Hartmann Bandi és Ilus, Kubacsek Baba, Holstein Ilonka, Gábor Babi, Bagossy Klári és Juci, Kiss Aladár és Mancsi, Végh József és Ica, Herskovits Zoltán, Lakatos Kari és Sanyi, Révai

Bandi, Baumgarten Ada, Védél Misi, Jancsó Sári, Smilovits László, Nagy Lajos és Ernő, Vidéky testvérek, Dóczy Zoltán, Salamon Lilike, Mátis Editke, Gonda Imre, Ajtay Laci, Kardos István és Tibor, Feichter Henrik, Balázs Róza, Asztalos Judit, Virág Annuci, Csűrös Pisti, Bölöni Pista és Bandi, Szabó Vili.

Összesen 16 könyvet sorsoltunk ki a május havi rejtvények megfejtői közt s Tök-mag király öfelsége Elek nagyapó kalapjából a következők nevét húzta ki: Szabó László (Torda) Szappanyos Pálma (Nagybánya), Hirsch Éva (Kolozsvár), Végh József és Ica (Nagyszalonta), Pusakai Karcsi és testvérei (Marosvásárhely), Herskovits Zoltán (Zsibó), Kellán Erzsike (Sepsiszentgyörgy), Kilgaszt Irénke és Tibi, (Bályog), Ferenczy Évi (Aranyosgyéres), Kőrössi Tibor (Magyarpéterfalva), Agoston Zolti (Málnásföld), Kacsó Piroska és Margit (Aranyosgyéres), Rácz Ilike (Nagyenyed), Haydl Jucika (Kézdivásárhely), Deák Baba (Torda), Baumgarten Ada (Gyulafehérvár).

Apró versek — apró embereknek.

— Irt: Benkő Anna. —

Vadrózsa.

Behajol az ablakon a vadrózsafa ága,
Kis fiúcska, kis leányka mosolyog ki rája.
Tiszta kék ég... Madár dalol... Bimbó nyit az ágon,
Én Istenem, csak a gyermek boldog a világon!

Nyári-dal.

Elnyilott már az ibolya,
Itt a nyár!
Égető lett a langy-meleget
Napsugár.
Bűvös tavasz rózsafelhőn
Tova száll...
Lombos ággal, száz virággal,
Dalolással
Itt a nyár!

Köszöntő.

Édes, jó Apácskám,
nyílt egy bokor rózsá;
Egyet, kettőt, hármat,
szedtem is én róla.
Kicsike kertemben
nagyra én neveltem.
Jó apámnak mostan
szeretettel szedtem.
Fogadja szívesen,
tűzze kabátjára, —
S gondoljon én reám
jó kis leányára!

(Bethlen.)

Elek nagyapó üzeni:

Minden levél egyenesen Elek nagyapó címére: Kisbaczon, (Bafanii Mici) u. p. Nagybaczon, (Bafanii Mare) háromszék megye (Jud. Treischaune) küldendő, akkor idejében kaptok választ. A levélírás egyik fontos szabálya, hogy benne legyen a levélben: hol kelt, melyik évben s melyik hónap hányadikán!

Eminescu Mihálynak, a nagy román költőnek, a 21. számban megjelent költeményébe értelemzavaró hiba csúszott be. A bájos kis költemény megérdemli, hogy újra leközzöljen. Így szól:

Elálmosult kis madarak
Fészkeikre szállonganak,
Elrejté lomb, elrejté ág,
Jó éjszakát!

Úszik a hatvány a vízen,
A nád közé ér s elpihen.
Virrasszon féltő gondolat!
Szép álmokat!

Áll a sötétlő rengeteg,
Csupán a forrásvíz cseveg,
Alusznak a virágok is,
Aludj te is!

Gonda Imre, Zernye. Régi igazság, hogy a jó könyv a legjobb barát, s mert ezidőszent nehezen juthat az erdélyi gyermek jó könyvhöz, amennyire tölem telik, a Cimbora-val pótolom a könyvet. Az általam szerkesztett Kis Könyvtárból kétszázal több kötet jelent meg, s remélem, úgy ezek, mint minden jó ifjúsági könyv előtt megnyílik a kapu. Addig is ajánlom neked a Cimbora könyvtár eddig megjelent öt kötetét. Ezek Szatmáron rendelkezhetek meg, s ez évben is meg fog jelenni néhány kötet. Így aztán még sem lesz az élet oly unalmas Zernyén. Keller Alfréd eperjesi barátodnak a te ajánlásod melléklésével küldött mutatványsszámot a kiadóbács. — Smilovits László, Csikszerecs. Jó a rejtvényed, de, amint már többször üzentem: az én nevemre vonatkozó rejtvényt nem közölök, mert amúgy is éppen elégszer találkoztok nevemmel a Cimbora-ban. — Jancsó Sári, Sepsiszentgyörgy. Gyönyörűk azok az írásod szépségében és helyességében, IV. gimnazista unokám, de még nagyobb lenne a gyönyörűségem, ha igazi levélben nyilatkoznék meg a lelked. — Védel Mi, Nagyenyed. A sok tanulás miatt nem jelentkeztem eddig. Most már itt a nagy vakáció, s remélem, ígéretem szerint, többször fogsz „alkalmatlankodni”. Az ilyen alkalmatlankodással örömet szerez nekem. — Nagy Lajos és Ernő, Marosvásárhely. A kiadóbács nem tudta pontos címeteket, azért nem kaptátok meg a nyert könyveket. Meg fogjátok kapni. Mind a két rejtvényt egyest érdemel. — Szűcs Ilonka, Jani és Feri, Brassó. Ha nefealán kétszáz kaptátok meg a reklamált számokat, a felesleges példányokat adjátok át oly ismerősöknek, akiknek még nem jár a Cimbora. — Schwarcz Ilona, Kolozsvár. A nagy szeretetből nemcsak azért juttatok neked, mert Kálmár Irén és Tibike a legkedvesebb rokonod, de mert magad is megérdemled, s természetesen az „igazi csók” is. A könyvet, remélem, már el is olvastad. Az egyes közlemények alá azért jegyzem a helységnevet, hogy tudjátok, hol laknak a ti kedves íróitok. A rejtvényed jó. — Kondor Ferenc egy. hallgató, Dicsőszentmárton. A versek közül kétfő: Carmen Sylva Mama című verse s a Dicső című meg fog jelenni július-augusztusban. Kis tanítványod, akinek tévesen Vinter Ede néven jart az újság, ezúttal igazi néven Victor Bandika néven fogja kapni. — Dóczy Zoltán, Nagyenyed. Édesanyád színművét, a Mikulás pálcá-ját, nemcsak át adtátok elő, de mint az unokák leveleiből látom, már sok helyen játszottátok, s fogjátok még játszani, tudom, sok helyen és sokáig, mert pompás egy színjáték. Hát azzal az üveg borral, amit a favalai majálison nyertél, mi történt? Remélem, az idei majálison is nyertél s meg fogod kihalni abból nagyapót, aki — ha Isten élte — július 8-án betoppant hozzátok. — Varga fiúk, Petrozsény. Bizony, fel-fel-fel a lustaságotok, de elfogadom a mentséget, ha az újságot későn kaptátok. Remélhetően, most már pontosan kaptátok, mert a hét derekán expedíálják a Cimbora-t s így vasárnapra ott kell legyen Petrozsényben. Egyébként idejegyzem a kiadóbács részére pontos címeteket: Petroseni-Petrozsény, Str. Regele Ferdinand 75. A számrejtvényt sorra kerül. — Horváth fiúk, Kolozsvár. Annak öröme, ha anvsz úgy találta, hogy a latin közmondással valakinek elevenére tapintottam, csak aztán a valaki azt ne feledje el. Gyurkának meg azt üzeni Tökmag király, hogy hiába „mégelődik”, mert öfölségének soha sincs száz forint a zsebében. Király korában sok pénzt pazarolt el öfölsége s nagyapó most legfeljebb öt forint zsebpénzt ad neki. A képrejtvényt most már alkalmas a sokszorosításra. A szétszakadtan kapott 11. számot pótolja a kiadóbács. — Salamon Lili, Csikszerecs. A te jó anyukád nevelési módszere igen helyes: addig nem engedte meg, hogy beküldjed a rejtvénymegfejtést, amíg csak az ő segítségével tudta megfejtetni. Most már magad is képes vagy erre, s anyukád szárnyadra bocsátott, mint az anyamadar repülni tudó fiókáját. Így van ez rendjén. Ha megint Csikszerecsbába megyek, majd megismerkedünk. Most mikor ez üzenetet írom, itt van az én csikszerecsai unokám: szaladgál a kertben unokatesztvéreivel. — Ferenczy Éva, Aranyosgyéres. Nem vesztem el a leveled, s válaszoltam is rá a 23. számban. Szerettem volna ott lenni a Mikulás pálcájának előadásán, általában, szeretném sorra látogatni az én kedves unokáim. — a Cimbora

csak nagy ritkán, egy-két napra enged el hazulról. No, meg a peszi unokák sem engednek nagyapót. Oly ritkán látjuk egymást! — Mátis Editke, Dés. Sokat villanyoztak a doktor bácsik s úgy félsz fölük. Hiszen, nem kellemes a villanyozás, Editke, de azért nem kell félni a doktor bácsiktól, mert ők javadat akarják. Lám már annyira meggyógyítottak, hogy levelet is tudsz írni nagyapónak. Majd a nagy-vakáción írsz nekem a bocikáitokról, aztán a „kis gonosz” Pözsikéről és Melinkáról, akik a te testvéreid. Még azt is megírod, hány éves az a „kis gonosz” Pözsike s mi az ő gonoszága és hány éves Melinka, na meg azt is elárulod, hány éves vagy te. — Kardos István és Tibor, Nagyszalonta. Feltűnően javult az írásod. Látod, az erős akarat győzedelmet arat! — Egysszerre csak nézem, nézem az írásodat, nem fogok ráismerni, úgy megszépült. Hogy mikor megyek Nagyszalontára? Hiszen mennék én szívesen Arany János városába, de mikor még arra is alig jut időm, hogy végigsétáljak a kertemen, meg-megnézzem a gazdaságot. A nekfekező üzenetekben kívül fenger-sok levelet kell írnom, a mindenféle történetekről, mesékről, versekről nem is beszélve. Fájdalom, aligha fogom látni Arany János városát! — Ajtai Laci, Dés. Jól tudom én azt, hogy sok szülő szeret megrendelni a Cimbora-t s nem szeretheti meg ezt az örömet gyermekeinek, mert, bár a mindennapi kenyerre jussom. Helyesen cselekszel, ha szegényebb sorsú barátaidnak oda-oda adod a Cimbora-t, hogy ők is olvashassák. Nagyobb dicséretet nem irhattál volna a Cimboráról, mint azt, hogy az egész háznépe olvassa: apuka, anyuka, öcsi, Micu, még az Emma szolgáló is. Amit a családi szokásról írtál, azon igen jól mulatott a kisbaczoni ház népe, öcsike meg elismerte, hogy ez „nadseli gondolat”: 7 éves korodban volt a keresztelőd, s kevés gyermek mondhatja el magáról — írod te — hogy a keresztelőjén bujdoskázott s dobostortát evett! És bizony, amikor féged keresztelték, ötven állottak a pap bácsi előtt: a három nagyobb Ajtay fű s két Ajtay kislány. Nadseli! Nadseli! fapostol öcsike — bár engem minden nap megkeresztelnek, persze lenne dobostorta is hozzá! — Feichter Henrik, Székelykocsárd. Annyira az utolsó pillanatban kellett a ferveztett napnál korábban utaznom Kolozsvárra, hogy már nem tudtalak értesíteni erről. Igazán sajnálom, hogy hiába vártál rám, s vártak kedves szüleid is. De valószínűleg július 7-ikén ugyanazzal a vonattal utazom Nagyenyedre, s így mégis csak sikerül a találkozás, akkor aztán nem kell a Cimbora-ban megjelentetnem az archépemet, anélkül is látni fogod azt a csunya, fehérhajú nagyapót. Remélem a spanyolból mind felgyógyultok és semmi utóbaj nem maradt utána. — Osztián Lili, Dés. Nagy részvéttel vettem hírt a te kis Zsófiika unokatesztvéred halálát, s meghatóttan olvastam édesanyád leveleiből, hogy a gyermeket veszített anyát mennyire igyekezsz megvigasztalni. És el-főrtött a Zsófiika babád is, melyet apuka küldött. Hiszem, hogy keservesen megsirattad, mert látam én is egyszer régen, mily keservesen sírással borult eltört babájára az én kis Aranyvirág lánykám. De lassankint megvigasztalódott, mert új bubát kapott. Megvigasztalódol te is, lilike, majd küld még bubát neked édes jó apád. Hogy hová menj iskolába, mitán a zárdába most nem vehetnek fel, mert református vagy, ez igen szomorú kérdés, sok ezer szülőnek nagy szomorúsága, de vigasztal magad azzal, hogy „sohasem volt úgy, hogy valahogy ne lett volna”. — Stern Eszter, Brassó. Ha a sok tanul-nivaló mellett „mégis” jutott időd arra, hogy levelet írj nagyapónak, a nyáron, remélhetően, bőven lesz rá időd és írsz is gyakran. Szerettem volna ott lenni a 11-ik születésnapján, de ez a hamis Cimbora nem enged, így hát meg kell eléged-ned a jó kívánságaimmal. A 19. számot, melyet a lányotok — hogy a kakas csipje meg, a macska rugja meg — elégettet, a kiadóbács pótolja. — Kovács Érika, Kolozsvár. Igazi vizsgál-olotti rövid levelet írtál nagyapónak. No de majd pótolod te azt a nagy vakáción, ugy-e? — Asztalos Judit, Nagyenyed. Ha Enyeden leszek, remélem, látni foglak, újdonsült unokám. — Virág Annuci, Dés. Mind a három képrejtvényt jól van ki-gondolva, de a rajz nem alkalmas a sokszorosításra. Magam is alig várom, hogy Désre mehessek s személyesen meg-ismérkedjem nagy számú unokáimmal. — Balázs Róza, Dés. Jövőre egyenest Kisbaczonba és ne Szatmárra csejdz a leve-let, mert könnyen megtörténhetik, hogy lekésel a rejtvény-megfejtéssel. Ezúttal szerencsés voltál, nem késztél le. — Csú-rós Pisti Kolozsvár. Ez az üzenet, már nem Nagyenyeden, de Kolozsvártól: élvezed a szép szabadságot. Annak még el-következtetik az ideje, hogy Tökmag királyt, aki ráhírázott a nevedre, megcsókolhatod. Bizonyos lehetsz abban, hogy meg-fogja engedni, sőt jó néven is veszi. A hosszú levelet elvárom. — Rosman Etus Marosvásárhely. A kiadóbácsnak továbbbi-tozott a 4 leut és ő megküldi neked a 15. számot. — Fried-mann Andor, Szilágysomlyó. Mindenik barátod megkapta a 19. számot, csak te nem. No ne busulj, te is megkapod. — Bö-lőni Pista és Bandi, Torda. Az egyik rejtvényt közlöm, a má-sikat aligha tudnák megfejtetni tanulóársaitok, olyan ravasz. — Nemes András, Marosvásárhely. Május 28-án kelt leve-let június 12-ikén érkezett ide, akkor már megjelent a 23. szám is s így hiába vártad a választ a 22. számban. A kiadóbács bizonyosan postára adta a Veréb Jankó-pályázaton nyert könyvedet, mert különben te is fel letél volna szőlőre a pon-tos címed beküldésére. Bizonyosság okáért idejegyzem a cí-medet: Gecse Daniel-utca (Str. Stefan Cel Mare) 18. Az öcsike könyve oly díszes kiadásban jelent meg, hogy felesleges „disz-kiadás” rendelned belőle s ezért meg külön fizetned. Jelszó: Takarékoság! — Keledy Baba, Bályok. Mostanában nem kaptam tőled megfejtést, tehát a jó Tökmag király nem is huz-hafta ki a nevedet. Bácsi vagy gyerek Tökmag király? Kér-ded. Oszhaju bácsi ő, több annál: fehé. — Tökés József, Kovászna. Már igazán nem tudtam elgondolni, mi történt ve-ledd. Sem Szentgyörgyre nem jöttél be, sem nem írtál! Mióta laktok Kovásznán? Annak igen öröme, hogy apukád a nyáron elhoz Kisbaczonba.

- Nohát akkor möghallgatják Kótya Matyinak, az ecceri halászlegénynek a történetét?

- Meg, meg, - lelkesedett a két gyerek s még fel is könyököltek ágyukon, hogy jobban hallhassanak.

Séra Dániel előkotorta rövidszáru cserépipáját, megtömkötte, a bogrács alatt szunnyadó parászból kikapart egy mogyoró nagyságut s nagy-ujjának körmével rányomkodta a dohányra, a hegyes rézkupakot lecsattintotta, kettőt-hármat szippantott, egyet félresercentett, - aztán elkezdte...

- Bemehetnénk hozzá, ajánlotta Ferkó. (Nagyon izgatta a halpapríkás.)

- Nem bánom, - egyezett bele Miska.

Kitapogatták az ajtót s megkisérelték, hogy benyissanak, de sehogysem sikerült. Ravasz zárja volt a kunyhónak, aki nem értett hozzá, ítéletnapig sem tudta volna kinyitni, pedig csak egy zsineget kellett volna meghuzni s már is kitárult volna az ajtó. Dehát ehhez is érteni kellett.

A motoszkálásra figyelmes lehetett benn az öreg, mert hangosan kiszólt:

- Ki az, no?! Ki botorkál odakint?

A két gyerek egy pillanatig félénken hallgott, aztán Miska bátorságot vett s beszólt:

- Nyissa ki, bácsi, az ajtót!

- Kiféle emberek? - tudakolta az öreg.

- Nem emberek, csak gyerekek, - válaszolt Miska.

Erre belülről mozgolódás hallatszott, aztán csattant valami kallantyu s kitárult az ajtó. Az öreg ott állott előttük a küszöbön.

- Jó estét kívánunk - rebegette egyszerre a két gyerek.

Az öreg halász csodálkozva nézett végig rajtuk.

- Aggy' Isten - köszönt vissza. - Kerüjjenek bejjebb az urfiak.

Nem sokat kérték magukat s beléptek.

Kellemes meleg csapta meg arcukat s a tűzőn rotyogó halász-lé még inkább csiklandozta orrukat. A falon szegre akasztva kis petróleumlámpa világított, melynek szelid sárga fénye barátságossá tette a kunyhó belsejét. A kunyhó berendezése különben igen egyszerű volt. Az egyik fal mellett deszkából összeeszkábált széles, alacsony ágy állott s rajta szür-bunda hevert. Az ágy fölött keresztelő Szent Jánosnak, a halászok neves ősnének

olcsó, vásáron vett színés olaj-nyomásu képe diszelgett, más oldalon pedig egy-két cifra cseréptányér lógott, mögójük dugva a saját készítésű fakanál és favilla. Az egyik sarokban vizes kupa állott, a többi sarokban pedig különböző hálók.

Az öreg megvárta, míg a kései vendégek kinézelődik magukat s csak azután zavarta őket az újabb kérdéssel.

— Há' osztán minek köszönheti az öreg Séra Dániel, — má' minthogy én, mer' ez a böcsületös nevem — ezt a szöröncseltetést?

Miska egyszeriben készen volt a válasszal.

— Kirándultunk egy kicsit, bácsika, s itt ért az este, hát betértünk, ha nem kergetne ki.

— Tartom szöröncsének, — bólintott az alacsony, köpcös Kossuth-szakállas öreg halász. — Tögyék le magukat, ámbár szűken vagyok magam is, de sok jó embör mögtér egy kis helön.

A két gyerek zavartan forgolódott, keresték, hogy hová is ülhetnének.

— Csak oda, ni, az ágyra, — kínálta őket a vendéglátó gazda.

Miska és Ferkó leültek a puha szürre. Jól esett nekik a pihenés a száraz helyen s boldogan lógatták lábukat.

— Oszť csak úgy gyalogosan, az apostolok lován gyűttek az urfiak? — érdeklődött Séra Dániel.

— Ladikkal, — válaszolt Miska.

— Ladikkal? Hát hun a ladik?

— Kikötöttük a parton.

Séra Dániel megvakarta ősz üstökét.

— Aunye — mondotta — a hálómnak nem möntek-e nöki? Mer' hogy éccakára hálót fesztöttem ki a parton.

Majd visszafordulva, odaszólt a vendégeknek.

— Későn van. Térjünk nygovóra Isten nevében. Röggel szép idő lösz. Korán kivetöm a hálót.

— Honnan tudja Séra bácsi, hogy szép idő lesz? — kérdezte Miska, akit szintén érdekelt az időjárás a tovább-indulás miatt.

— Ilyen öreg vizi-embör tudja ezt már a csillagok fényéből. Ritkán tévedtem ötven év alatt.

— Ötven éve halászik már Séra bácsi? — csodálkozott egyszerre a két fiu.

— A'bion! Tíz éves vótam, amikor először huztam a hálót. Nagy bandába dógoztam, kerítő hálóval, amelyik átérte az egész Tiszát. Korán röggel indultunk s késő estig mind huztuk a hálót. Öt-hat faluhosszát is elmöntünk. Akkor föl-szödtük a hálót. Vót oszt hal annyi, mint csillag az égön!

— Es kié lett az a sok hal? — ámult Miska.

— Mögosztottuk. Mindönki mögkapta a porcióját a böcsülete szerint. Ki hogy dógozott... Ötven éve ennek. Most a hatvanat taposom... No, de tegyük el magunkat hónapra. Az ifiurak nyujtózzanak el ott az ágyon. Ölég szélös lösz kettejüknek is.

— Hát a bácsi? — tudakolta Ferkó.

— En majd idekuperodok a sarokba. Jó puha fekvés lösz itt a hálókon.

Elhelyezkedtek.

Séra Dániel elfujta a petróleumlámpát. A kis halászkunyhára sötétség borult, csak a hold ezüst-sugarai szűrődtek át a kis ablakon.

— Aludni akarnak mán az urfiak? — kérdé ekkor az öreg halász.

— Még nem, — válaszolt Miska. — Nem is tudnánk, mert nagyon teli van a gyomrunk.

odatessékelte a két fiut s egy-egy fakanalat nyomott a markukba.

Aztán mindhárman körülülték a bográcsot s lassan eszegetni kezdtek.

Az étkezés alatt egyáltalán nem beszélgettek, már csak azért sem, mert veszedelmes halevés közben beszélgetni. De a két gyerek szemének csillogása, arcuk kipirosodása minden szónál jobban kifejezte azt az élvezetet, amit az öreg halász készített halpaprikás szerzett nekik. Pompás és izletes volt Séra Dániel főztje, orrot, szemet, nyelvet egyaránt ingerelt. Csak úgy etette magát a finom eledel s nem kellett egyszer sem nógatni, kínálgatni a vendégeket. Nem is tudták, mi izlik jobban: a hal fehér, vajpuha husa, vagy a felséges ízű pirosas lé, avagy a különös zamatu, hallében főtt burgonya... Mind a háromból bősegesen ettek, míg csak a bogrács fenekét nem kaptarta kanaluk.

— No, hogy izlett a főztem? — szólalt most meg először Séra Dániel.

— Soha nem ettem ilyen jót, — áradozott Miska.

— De én se, — toldotta meg Ferkó.

Az öreg halász most odanyújtotta nekik a vizes kupát.

— Ígyunk, — mondotta, — a hal uszni szeret.

A friss Tisza-vizből nagyot huztak s aztán jóllakottan, kielégülten fujtak. Alig tudtak szuszogni, annyit ettek.

Az öreg azután kimosta a bográcsot s újra megtöltve vízzel, visszaakasztotta az ágasra. Aztán kikémlelt a tenyérnyi ablakon. A csillagok alását, meg az eget nézte. Ilyenkor már meg lehetett állapítani, hogy alkalmas idő lesz-e másnap a halászásra.

— Nem láttunk semmiféle hálót, — mentegőzött a két vendég.

— Má' mögnézöm magam, — szólott az öreg — nehogy valami baj lögyön.

Ki is ment rögtön.

Ferkó felhasználta az alkalmat, odasurrant a bográcsához s beleszaglászott.

— Mondom, hogy halpaprikás, — szólott. — Nagyszerű illata van. Ilyent még nem ettem.

Miska is meg akarta tapasztalni közelről a bogrács tartalmát, de akkor már hallatszott az csizmáinak csoszogása.

Visszaültek hát mindketten gyorsan a bundára.

Séra Dániel apró, döcögő nevetéssel lépett be.

— Be akartak csapni az urfiak, — nevetett. Hászén nem ladik a hanem, tekenő!

— Persze, hogy teknő, — magyarázta Miska. — Mert hát tetszik tudni, mi fogadtunk, hogy tekenővel is el tudunk menni — Szegedig.

— Hát Szögedébe igyeköznek?

— Oda.

— No, a' még jó futás innen. Lakik ott neköm egy jó komám, bizonyos Fakés Ecseki István. Ha arra járnak, szójjanak be hozzá. Mondják el, hogy mögvan még az öreg Séra Dániel, csak rosszul mögy a mestörség. Amióta gőzmasina jár a Tiszán, mögszöktek a halak. Most a szögedieknek möhet jól, mert bizonyosan mind odaszalad a sok hal. Eddig minket szídtak a szögediek, hogy elfogdossuk előlük, aki hal van, mind. Most aztán ük szüretölnek.

A két gyerek szájtátva hallgatta az öreg Tiszaháti ember lassu, tempós beszédét.

— Hanem hát — folytatta az öreg — az ifiurak bizonyára mögéhöztek.

Miska meg Ferkó nagyot nyeltek. Ez volt csak a felelet.

— No, mindjárt mögszaporítom ezt a halászlét, — mondta Séra Dániel. — Mer' nem számítottam vendégökre, oszt keveset főztem, de nem tösz sösmit. Van a tarisznyába, mög a Tiszába mindön, ami köll.

Került-fordult az öreg halász, a szegről leakasztotta szőrtarisznyáját, s két-három burgonyát vett ki belőle. Aztán előhuzta a csizmaszárból hegyes kis kését s egy-kettőre meghámozta, felszeldelte a krumplit és beledobta a bográcsba. A fakupából meg vizet töltött hozzá, majd egy kis vöröshagymát vágott bele s apró fakamállal egy vászonzacskóból piros paprikát szórt a bográcsba. Amikor így készen volt a szaporitással, ismét kiment, magával vivén egy meritő hálót s rögtön vissza is tért két szép eleven potykával.

— Ilyen hamar fogta a bácsi? — csodálkozott Lakatos Ferkó.

Az öreg olyan jóízűt nevetett erre, hogy még a könny is kicsordult apró, szürke szeméből.

— Tréfás kedvében van az urfi, — mondotta. — Nem mögy az olyan könnyen. Mondom, nagyon ritka lött a hal. Ezt, akit itt tetszenek látni, még röggel mögfogtam, oszt betöttem a bárkába.

— Hová? — kíváncsiskodott Ferkó.

— A bárkába. Olyan az, mint a ladik, csak fejül is be van deszkázva, az oldalán mög sok apró lyuk van, hogy ki-bejárjon a víz rajta. Egész héten abba gyűjtöm a halat, mikor oszt ölegendő van, beviszem a városba. Hun Szónakba, hun Csongrádba. Mikor, hogy. Így tengődünk mi szövény halász-embörök... A szöröncsére vagyunk bizva. Néha van ögy-ögy jó fogás, de a' ritka, mint a fehér holló. Kinek, hogy kedvöz a szö-

röncse. A Mónár Ferus a multkor akkora harcsát fogott, hogy szekeron köllött becepeni s városba. A fejin ült, a farkával mégis az utat söpörte... Fejszével köllött agyonverni. Oszt három is pucóták. Ippeg valami lakzi vót Szónokon, a Gombkötő Mengyi lyánya mönt férhő', Ábel Gergely vötte el, tán talán üsmerik az urfiak, mert olyan hivatalos féle embör; kézbesítő a járásbiróságnál, — hát mondom, annak vót a lakzija, oszt rögvést mög is vötték. Száz kemény pöngő-forint verte akkor a Mónár Ferus markát, csak a halér', azonkívül tiz pöngő, amiér' megfőzte a halat. No, mög a sok dicséret, bor, kalács, miegymás, mán amint szokás így lakziba... Sose vót annyi pize egyrakáson Ferusnak...

Amig így diskurált Séra Dániel, rövid nyelű kis késével levakarta a két hal pikkelyeit, fel is bontotta, eldarabolta s beledobta főni a bográcsba. Aztán a maga-faragta fakanállal meritett a hallevéből s csámcsogva megkóstolta.

Egy kicsit sótalannak találta, kibogozta hát a sós-zacskót s szórt egy kanálhegynyi sót még a bográcsba.

— Rögvést kész lesz, urfiak, — biztatta aztán a vendégeket.

Megpiszkálta a bogrács alatt a parazsat, friss rózsét dobott reá, amitől ujra föllobbant a láng s rotyogott, forrott az étel. Mire megmosta a kezét az öreg halász s kissé rendbe hozta a kunyhót, helyet csinált és három karéj kenyeret leszelt, — már készen is volt a halászlé. Ekkor leemelte a kondért, letette a földre, a parazsat szétaposta s invitálta a vendégeket.

— Tartsanak velem az urfiak. Jó szívvél adom, amit Isten adott.

Egy alacsony lócát huzott a bogrács mellé,

A Cimbora első félévi bekötési táblái rövidesen elkészülnek. A csinos és tartós bekötési táblák árait mielőbb közöljük. □ □ □ □ □		Ha támogatni akarjátok munkánkat, közöljétek a kiadóhivatallal a Csehszlovákiában lakó és veletek egykoru kis cimboráitok pontos címét.
	A Cimbora képes heti gyermeklap kiadásában az alábbi könyvek jelentek meg: ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ Benedek Elek: Öcsike könyve. A „nadselü“ gondolatok első sorozata. (Szép kötésben.) . . . Ára L. 35.— Benedek Elek: Öcsike könyve. A „nadselü“ gondolatok első sorozata. Számozott példány. . . Ára L. 40.— Benedek Elek: Hires erdélyi magyarok. I. A két Wesselényi. II. Kőrösi Csoma Sándor . . . Ára L. 18.— Kertész Mihály: Senki Tamás története. Gyermekregény. Ára L. 25.— Balázs Ferenc: Mesefolyam. (Husz mese a szeretetről) . . . Ára L. 25.— Monoky Sándor: Tündérmese. (Szép kötésben.) . . . Ára Lei 12.— Ezeket a meséskönyveket az összegző előzetes beküldése mellett szállítja a „Cimbora“ képes heti gyermeklap könyvosztálya, Satmar. — Előkészületben és sajtó alatt: Kertész Mihály: Szökés a teknőben. (Két kicsapott diák kalandjai a Tiszán.) Gyermekregény. ○ ○ ○ ○ ○ Balázs Béla: Az igazi égszínkék. (Ötszáz számozott példányban, diszkiadás.) ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ Szondy György: A lodenkabát és egyéb mesék. ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ Lengyel Miklós: Tamás érdeklődik. Párbeszéd az ősemberről, a fegyverekről, a mumiákról, a krokodilusról, a kigyókról, a mérges növényekről, az elefántokról, az ékirásról és egyéb tanulságos kérdésekről.	
A Cimbora ez évi január, február és márciusi számai teljesen elfogytak. Ezekkel a számokkal senkinek sem szolgálhatunk. □ □ □ □ □ □ □		Junius harmincadikán lejár a második negyedév. Ne mulasszátok el az előfizetési díjaitokat beküldeni. □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □

LAPTULAJDONOS ÉS KIADÓ:

SZABADSAJTÓ KÖNYVNYOMDA ÉS LAPKIADÓ R.T. SATMAR.

A LAPOT A NYOMDAVÁLLALAT BAIA-MAREI (NAGYBÁNYAI) FIÓKJÁNAK GYORSSAJTÓJÁN NYOMJÁK.

A SZERKESZTÉSÉRT DÉNES SÁNDOR FELEL.

A SZÍNES CIMLAPOKAT OCSVÁR REZSŐ RAJZOLTA.

BCU Cluj / Central University Library Cluj